

KOLLEKTER. Vart ska pengarna gå?
Kyrkostyrelsen kommer med förslag.
Aktuellt, sidan 5

TORS DAG 29 SEPTEMBER. NR 39/2011

**Det svenska rummet
krymper i Vanda** Sida 8

**Elli Flén vågar säga:
Jag kan!**
Sidan 2

**Söndagsskolan
tar nystart**
Sidan 5

Vad gör kyrkan åt rikedoms- problemet?

Katainens regeringsprogram
infriar inte förväntningarna på en
mer socialt rättvis politik.

Biskoparna får bakläxa
av finlandsvenskt nätverk.
SIDAN 4

VÄRLDENS STÖRSTA LAPPTÄCKE

Omtanke på hög

**Flyktingbarnet Jesus
blev en lokal historia**
Sidan 10

**Alla vill stå på kyrkans
scen i Göteborg**
Sidan 12

**Barnens och änglarnas
dag på söndag**
Insidan 15

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Mediesmart och medievist

DEN HÄR VECKAN har stiftets kyrkoherdar samlats på Lärkkulla. Bland alla administrativa och andliga ärenden har herdarna också jobbat med sin medievana. Det är bra. När man förstår andras utgångspunkter och arbetssätt slipper man en hel del onödig friktion.

Både en och annan kyrkoherde har under de senaste åren vändats över samtalet från lokaltidningen eller -radion. Som ansvarsperson i församlingen är det han eller hon som får lyfta luren när församlingen eller dess medlemmar hamnar i fokus.

Och naturligtvis - ju svartare förtecken, desto större är pressen, i dubbel bemärkelse.

Men det är också viktigt att veta utgångspunkten. Det allmänna klankandet på "medierna" som nästintill ses generera snarare än rapportera om oegentligheter och missförhållanden - även i församlingarna - är en litania så vanlig att den nästan anses rumsren. Det gör den ändå inte sann. Även journalister gör inget annat än sköter sitt jobb, och det hoppas man att kyrkoherdarna fick veta i Karis.

MEDIERNAS UPPGIFT ÄR att kritiskt granska och bevaka det som sker i samhället och slå vakt om läsarnas, lyssnarnas och tittarnas rätt att veta vad som händer, också i kyrkan och lokalförsamlingen. Journalister har etiska ideal, stipulerade i Journalistreglerna. I Finland, liksom i många andra länder, har branschen skapat ett självreglerande organ - Opinionsnämnden för massmedier - som trots att den saknar juridisk status väger tungt moraliskt sett. I 35 punkter lyfter journalistreglerna fram allt från var journalistens grundläggande ansvar ligger (= hos läsaren) till etiska arbetsmetoder. Reglerna är tillgängliga för vem som helst att ta till sig och begrunda, läs dem! Visst misslyckas vi journalister ibland, som alla andra. Men att sopa undan besvärliga medier med deras påstådda skrupelfrihet är därför att göra det lite för lätt för sig.

Suomen Kuvalehtis chefredaktör **Tapani Ruokanen** är själv också präst. Han påpekar att både medierna som kollektiv och kyrkan har ett drag av att uppfatta sig som en slags "sanningsgemenskap" - och att det förenar dem. Bägge, menar Ruokanen, har en grundidé om att deras uppdrag är att "skydda de svaga" och det gör att de också har ett släktskap när man ser vilken roll de anser sig axla i samhället. De bevakar så att säga samma flanker, men sneglar många gånger ändå snett på varandra.

"Att sopa undan besvärliga medier med deras påstådda skrupelfrihet är därför att göra det lite för lätt för sig."

I SANNINGSIVERN ligger också de största riskerna, för bäggedera. Det är lätt att gå över gränsen när ens perspektiv färgas så starkt av ens förförståelse att resultatet blir osant.

För kyrkans del handlar mycket också om att alltmer ägna tid åt att förklara. Steget in i den kyrkliga verkligheten har blivit allt längre för allt fler. Det kräver att de som möter medierna är beredda att ge de bitar som behövs för en förståelse, på ett förståeligt sätt. Gör man inte det är det ingen idé att efteråt sucka över sådant som gick snett.

PROFILEN: ELLI FLÉN

"För dem var jag kvinnan med fel tro som kom dit och sa hur de skulle leva. Man riktigt såg föraktet ibland: Hördu, försök inte."

Ivrigt ut i stora världen

Att också en kvinna behöver ett oändligt gott självförtroende lärde sig Elli Flén i armén. Men i Afghanistan märkte hon att man inte kan lära andra hur de ska leva. - Det var nyttigt för mig att känna av att det var jag som var fel.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

När **Elli Flén** var tolv ville hon erövra världen. Men hon satt fast i byhålan Munsala.

- Den tiden var den tråkigaste och jobbigaste i hela mitt liv. Jag hade kunnat explodera av iver att göra någonting.

Men det blev bättre. I gymnasiet åkte hon till England och bodde på internatskola i ett år.

- Jag hade ett sånt behov av att komma bort.

Då hon studerade statsvetenskap och masskommunikation var hon antagligen mer på jobb än på föreläsningar. Men småningom började den journalistiska ankdammen kännas trång. När hon jobbade på svenska Yles Morgonnytt ansökte hon om att få byta till Aamu-tv i stället. Under den processen fick hon nytta av att hon gjort frivillig värnplikt.

- I armén lärde jag mig ett och annat om självförtroende. Jag har alltid haft lite för mycket av den varan, men det finns en art som har ännu mer självförtroende än jag: 20-åriga pojkar.

Hon tycker att alla kvinnor kunde lära sig av dem, åtminstone om de ska på arbetsintervju eller föra lönesamtal. Kvinnor med gedigen utbildning och flera års arbetserfarenhet tvekar att gå ut och säga: det här kan jag.

När hon ville börja jobba på finska kallades hon på intervju och fick frågan: Är du, Elli, alldeles säker på att du

faktiskt kan finska? Hon ville svara som en tjugoårig kille.

- Jag sa: Kyllä osaan! (Jo, det kan jag). Och han som frågade var nöjd med det. Det borde kvinnor lära sig: inga ursäkter, inga kanske. De ska inte vara rädda att skryta på sig själva.

Vi har ett skyddsnet

Den frivilliga värnplikten kom sig av en dröm Elli Flén hade redan som 16-åring: att bli fredsbevarare. Det kändes jobbigt att vänta i hela tio år på att bli tjugosex och få söka till fredsbevarande tjänst. När hon äntligen nästan hade uppnått den rätta åldern fick hon höra att reglerna var ändrade och att hon behövde göra värnplikt också.

- För mig var värnplikten en jämlikhetsfråga. Personligen täcks jag inte kräva fullständig jämlikhet förrän alla medborgare är jämställda inför värnpliktslagen.

Hon ville också hedra sin morfars och farfars insats i kriget.

- Min farfar dog samma morgon som jag svor faneden. För mig var det ett tecken på att jag tog på mig ett ansvar.

I reservofficersskolan, som också kallats Finlands största ledarskapsskola, lärde hon sig mycket om både sig själv och andra.

- Hur man funkar när man är trött och hungrig, hur man funkar när man har "leidon". Det var jätteintressant att se hur många olika sorters män-

niskor det faktiskt finns i Finland.

År 2004 åkte hon till Kosovo som fredsbevarare.

- Tiden i Kosovo öppnade mina ögon. Det är faktiskt inte någon plattityd att det är en lottovinst att födas i Finland.

Hon vet att det är många som protesterar när hon säger så och påminner om att sorg, sjukdom och arbetslöshet existerar i Finland också, liksom brödköer.

- Men allt det där finns också i ett krisdrabbat land. Plus en jättelång lista på problem vi inte ens kan föreställa oss: en total avsaknad av samhälllig service, domstolarna fungerar inte, polisen går inte att lita på, inget räddningsverk, ingen socialbyrå. Om du är sjuk, fattig och ensam får du dö i din håla och ingen bryr sig.

KYRKPRESEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Chefredaktör och ansvarig utgivare
May Wikström
tfn (09) 612 615 33/
040 153 0313
chefred@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Mannerheimvägen 16 A 9
00100 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49
Fax (09) 278 4138

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
gsm 050 585 6460

Redaktörer:
(e-post: namn@kyrkpressen.fi)

Rolf af Hällström
tfn (09) 612 615 53

Christa Mickelsson
tfn (09) 612 615 57

Johan Sandberg
(Österbotten)
gsm 050 585 6460

Sofia Torvalds,
tfn (09) 612 615 54

Marina Wiik
tfn (09) 612 615 52

Nina Österholm
tfn (09) 612 615 51

Webbredaktör:
webred@kyrkpressen.fi

Layout:
Malin Aho

Utges av:
Fontana Media Ab

Bank:
Sampo
800012-00105840

Paradbild:
Marina Wiik

Tryck:
KSF Media Ab, Vanda

KYRKPRESEN ANNONSINFORMATION

Annonsredaktör:
Marianne Tanttinen,
tfn (09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriser
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 23% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före.

För mera detaljer se mediekortet **www.kyrkpressen.fi**

Annonsförsäljning:
e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Tom Kytöpuuro,
gsm 041 447 5725

Björn Sten,
gsm 0400 012 390

Leif Westerling,
gsm 050 329 4444,
fax (09) 278 4138

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
gsm 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar tfn (09) 612 615 50 **prenumeration@kyrkpressen.fi.**

Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 58,50 €
Utlandet 71,50 €

De harmlösa kristna

När Elli Flén åkte till Afghanistan som fredsbevarare några år senare var upplevelsen ännu mer omskakande. Folket i Afghanistan har en lång, fascinerande och smärtsam historia, men också ett gott självförtroende. Ibland kunde det få osunda drag.

– Som att en son måste hedra sin far så mycket att han inte kan utbilda sig högre än sin far. Så står man sen där som blond Munsalabo och tänker att herregud, så här kan ni ju inte tänka.

Det viktigaste hon lärde sig var att hon inte kan någonting om islam. Vi i Finland säger att någon är muslim och tror att vi vet vad det betyder.

– Men variationen bland muslimer är lika stor som bland de kristna. Ko-

UNDER PERIODEN

som fredsbevarare i Kosovo lärde sig Elli Flén uppskatta den sydeuropeiska förmågan att sätta sig ner och dricka kaffe i två timmar. – Det var också fint att se hur stor kärnfamiljen var. Man tog faktiskt hand om mommon och fammos kusiner.

sovoalbanerna är muslimer, men så avslöjande som de går klädda skulle aldrig en vanlig ”julgranstroende” österbottnisk familj släppa ut sin flicka på gatan. Saudiarabien är den andra ytterligheten.

I Afghanistan hade hon att göra med muslimer som uppfattade kristna som harmlösa, snälla barn som ännu inte fattat vad livet går ut på.

– Det där att Jesus dött på korset för våra synder tyckte de var lite sött. I deras värld är du en mus och ingen man om du inte hämnas.

Ibland fick hon en känsla av att det bollades med henne: alltid var det någon muslimsk högtid som hindrade möten på de dagar hon föreslog.

– När de föreslog ett möte på söndag

sa jag att det går inte, för då ska jag gå i kyrkan. Till min förvåning möttes jag med stor respekt. Hela bordet av gubbar sa nånting med en röst och jag bad tolken översätta. Det var: ”Må Gud höra dina böner.”

Hon gick faktiskt i gudstjänst både den söndagen och många andra. Delvis var det för att den norska fältprästen gräddade så goda våfflor. Men för henne som inte brukat gå i kyrkan hemma i Finland började gudstjänsten också betyda något annat.

– Det var den enda stunden på veckan då jag fick stänga av telefonen och vara mig själv, det jag är uppfostrad till. Jag kan inte förklara varför det var så, men den blev mitt andningshål.

ELLI FLÉN

JOBBAR SOM SPECIALMEDARBE-TARE PÅ FÖRSVARSMINISTERIET.

FAMILJ: MAN OCH SON SOM SNART BLIR 1,5 ÅR.

BOR I MONÄS I NYKARLEBY, VECKO-PENDLAR NER TILL HELSINGFORS OCH BOR DÄR TISDAG-FREDAG.

GILLAR ATT JOGGA OCH HAR JUST PÅBÖRJAT ETT STORT TRÄDGÅRDS-PROJEKT HEMMA I ÖSTERBOTTEN.

Ny vänstuga i Malax

VÄNVERKSAMHET. Malax församling har i samarbete med kommunen och tredje sektorn startat en ny vänverksamhet för daglediga. Varje onsdag mellan 10–14 har sockenstugan på kyrkbacken i Malax öppet och allt från unga arbetslösa till pensionärer är välkomna.

– Det finns många som behöver någonting att göra på dagen. Det går att sticka

sig in en stund eller stanna fyra timmar. Senaste onsdag hade vi 19 besökare, säger **Patricia Strömbäck**, diakon i Malax församling.

På Socken finns rum för sysselsättning och möjlighet att köpa en enkel soppa som lagas i stugan. Strömbäck och en annan ledare finns alltid på plats.

I slutet av oktober hålls öppet hus för allmänheten.

Jordfästning också på teckenspråk

ÖVERSÄTTNING. Bland de finlandssvenska teckenspråkiga har det länge funnits ett behov av vissa kyrkliga formulär på finlandssvenskt teckenspråk, rapporterar Kyrklig tidningstjänst. Översättningsarbetet av formulär för veckomässa, jordfästning och dop inleddes i mars 2009 och materialet blev klart i juli 2011. Un-

der översättningsprocessen har en provöversättning använts i högmässor under ett års tid. På basen av respons från bland annat provanvändningen översattes delar av veckomässan på nytt.

Kyrkostyrelsens plenum beslöt förra veckan att föra de nyöversatta formulärens vidare till kyrkomötet för godkännande.

John Vikström firar med bok

JUBILAR. Ärkebiskop emeritus **John Vikström** fyller 80 år den 1 oktober.

Vikström blev biskop i Borgå stift år 1970 och var ärkebiskop åren 1982–1998. John Vikström ordnar inget mottagning utan firar tillsammans med sina nära.

Den som vill komma ihåg honom kan göra det med en inbetalning till S:t Henriks ekumeniska konstkapell.

Lämpligt till 80-årsdagen utkommer Vikströms ekumeniska tal i bokform. Boken heter *The Same Church in All Directions – Lutheran Identity and Ecumenism* och innehåller tal och predikningar från åren 1983–1999.

FYRA FRÅGOR TILL

Eero Sepponen

Åbo svenska församling ska anställa en andra ungdomsarbetsledare.

Varför behövs det två?

Frågan går till kyrkoherde Eero Sepponen.

– En person har svårt att klara av arbetet bland både barn och unga vuxna. Tidigare hade vi två anställda ungdomsarbetsledare, men under de senaste åren har vi anställt kortvarigare hjälpare när det varit mest bråttom.

Hur kommer den nya tjänsten att finansieras?

– Varje församling har en rambudget utgående från medlemsantalet. Nyanställningen finansieras med budgetpengar som vi fått av samfälligheten, vi kniper lite från det mesta övriga. Vi har sedan tidigare en budgetpost för extrahjälp på till exempel skriftskolläger. Dessutom har vi ännu lite pengar kvar från förra verksamhetsåret.

När inleder den nya ungdomsarbetsledaren sitt arbete?

– Ungdomsarbetsledaren börjar jobba i årsskiftet. Det är lämpligt också med tanke på att nya ungdomsarbetsledare utexamineras från Novia då. Anställningen är på två år, varefter vi utvärderar situationen på nytt. Den nya ungdomsarbetsledaren ska speciellt ha hand om arbetet bland tonåringar, konfirmander och unga vuxna.

Har ni redan kandidater för posten?

– Vi känner till flera av dem som kommer att utexamineras. Innan tjänsten kan lediganslås måste våra planer på nyanställning ännu godkännas formellt i gemensamma kyrkofullmäktige

• MARINA WIIK

KLYFTORNA MELLAN fattiga och rika växer i Finland. För att nå utjämning efterlyser rättvisekämpar en kapning av överflödet.

”Rikedom lika stort problem som fattigdom”

SAMHÄLLSKLYFTOR. När biskoparna tidigare i månaden samlades i Salo fick de en kritisk hälsning från Nätverket för hållbar livsstil.

TEXT OCH FOTO:
CHRISTA MICKELSSON

Teologie kandidat **Sonja Nyström** från Åbo är en av de aktiva i det nätverk som också kallar sig Profetisk verkstad. De jobbar med rättvis och miljöfrågor ur ett bibliskt perspektiv. Nyström var med när nätverket överräckte en blomsterhälsning åt biskoparna i mitten av september. – Det var bara Helsingforsbiskopen **Irja Askola** som läste vår hälsning på plats och

gav respons. Biskoparna hade bråttom in till inledningen av biskopsmötet, berättar Nyström.

Hälsningen lød så här: ”Rikedom förorsakar fattigdom och skövlar naturen. Rikedom är ett lika stort problem som fattigdom. När ska biskoparna vidta åtgärder för att lösa rikedomproblemet? Vi hoppas på en kyrka, som ledd av sina herdar visar exem-

”När ska biskoparna vidta åtgärder för att lösa rikedomproblemet?”

Nätverket för hållbar livsstil

pel på utjämning för samhälle och kyrkfolk”.

– Om vi vill åstadkomma utjämning måste vi kapa överflödet, säger Nyström.

Varför riktar ni er till biskoparna?

– Vi måste hitta kanaler att påverka. Jag tycker att det är väsentligt att kyrkan tar ställning för de marginaliserade. I Bibeln finns tydliga riktlinjer gällande rättvisa. Det är så lätt att förändliga och psykologisera det kristna livet, men så svårt att ta itu med utjämning som hotar ens egen levnadsstandard och bekvämlighet.

Rejäl höjning?

Hon förundrar sig över att biskoparna inte kritiserat statsminister **Jyrki Katainens** nya regeringsprogram, som enligt henne innebär alltför små

förbättringar för de allra fattigaste finländarna.

– Höjningen av arbetsmarknadsstödet och grunddagpenningen för arbetslösa med 100 euro (från 533 euro till 633 euro) per månad saknar egentlig betydelse, eftersom den resulterar i att bostadsstöd och utkomststöd minskar, säger Nyström.

Utkomststödsnormen höjs med sex procent, från 419 till 444 euro (för ensamstående), alltså med bara 25 euro i månaden.

– Är det den rejäla höjning som utlovats? frågar sig Nyström.

Hon hänvisar till regeringspartiet Sfp:s partiordförande **Stefan Wallins** uttalande om att regeringsprogrammet ”infriar en betydande del av förvänt-

ningarna på en mer socialt rättvis politik”.

– Nej, det är nog dags för partierna att ompröva sin uppfattning om socialt samvete och rättvis politik, säger Nyström.

STÖD FÖR VEM?

Arbetsmarknadsstödet är avsett för A) personer som första gången kommer ut på arbetsmarknaden och för B) personer som fått arbetslöshetsdagpenning för maximitiden 500 dagar.

Utkomststödet är avsett för personer eller familjer som inte har tillräckliga inkomster eller tillgångar för sin oundgängliga försörjning.

MEDIAKRITIK REALITY-TV

Professor om Big Brother: Det heligas motsats

Jaana Hallamaa som är professor i socialetik kommer i tidningen *Rauhan Tervehdys* med hård kritik mot tv-programmet *Big Brother*. Hon anser att programmet är motsatsen till allt som är heligt.

– Allt är beräknat, allt avslöjas, människan har inga hemligheter. Tv-regissören betraktar dem med sitt kalla Sauron-öga – inte med Guds levandegörande blick, säger Hallamaa.

KYRKOREFORM DANSKA KYRKAN

Ingen drottning för folkkyrkan?

Ett färskt förslag om ny konstitution för den danska folkkyrkan strävar efter att göra den mer självständig. En konsekvens av förslaget skulle vara att drottningen inte längre var symboliskt överhuvud för Danmarks evangelisk-lutherska kyrka, skriver *Kristeligt Dagblad*.

Enligt förslaget skulle alla beslut om folkkyrkans inre angelägenheter flyttas över på ett kyrkomöte och ett kyrkoråd. Kyrkliga ritualer, psalmböcker och biblar skulle inte längre auktoriseras av regenten.

FÖRVALTNING 2012

Servicecentret Kipa tar form

En ändring i kyrkolagen gällande kyrkans personal- och ekonomiförvaltning behandlas som bäst av riksdagen. Enligt lagändringen ska Kyrkostyrelsen i framtiden sköta uppgifter som rör hela kyrkans bokföring och löneräkning. Ett särskilt servicecenter, Kyrkans servicecenter Kipa, ska ha hand om uppgiften. Kyrkostyrelsen godkände förra veckan planen för att flytta över församlingarna och samfälligheterna som kunder till servicecentret under åren 2012–2017.

NÄSTA ÅR har Borgå stift 75 kollektdagar. Kyrkostyrelsen har bestämt för vilka ändamål 38 av de kollekterna bärs upp.

Församlingarna får nya förslag på kollektmål

KOLLEKTER. En ny kategori, rekommenderade kollekter, införs i Borgå stift år 2012.

TEXT OCH FOTO:
JOHAN SANDBERG

Gideoniterna i Finland, Luthersk Inremission och förbundet Kran:s arbete bland alkohol- och narkotikamissbrukare hör till de åtta kollekter som Kyrkostyrelsen endast rekommenderar för nästa års kollekter. Från och med 2012 delas kollekterna nämligen in i tre olika kategorier: obligatoriska ändamål på bestämda dagar, obligatoriska ändamål på valbara dagar och rekommenderade kollektändamål som församlingarna kan välja att följa om de vill.

I och med att vi rekommenderar ändamålen har vi inte behövt gallra bort några ansökta kollekter, säger stiftsdekan **Sixten Ekstrand** vid domkapitlet.

Kollektmålen fastställs av Kyrkostyrelsen på förslag av domkapitlet i Borgå. Kyrkostyrelsen fick 19 ansökningar som gällde kollekter i Borgå stift.

Tolv valbara kollekter

I kategorin med fastställda datum finns 26 ändamål, däribland påskdagens kollekt som går till Kyrkans utlandshjälp, allhelgonadagens till förmån för ungdomssamlingen Höstdagarna och fjärde advent som går till Finska Missionssällskapets insam-

ling De vackraste julsångerna. Tolv ändamål är fortfarande obligatoriska men har valbara datum, till exempel de fyra kollekterna till Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA) och de tre kollekter stiftsgården Lärkkulla ska få.

Flest till missionen

De organisationer som har fått flest kollektdagar i Borgå stift är Finska Missionssällskapet och Kyrkans Utlandshjälp med fem officiella kollekter var. KCSA får fyra och Lärkkulla och Svenska Lutherska Evangelieföreningen tre kollekter.

Ekstrand påpekar att kollekterna som upp bärs i församlingarna enligt lag måste gå till kyrkliga ändamål. Därför kan till exempel idrottsföreningar och kulturella föreningar inte komma ifråga.

Bland rekommendationerna finns en kollekt till Förbundet De Utvecklingsstördas Väl för föräldrarådgivning och fritidsverksamhet för personer med svår utvecklingsstörning.

– Den rekommendationen bygger på det aktiva samarbete vi har mellan kyrkan och DUV, säger Ekstrand.

Nytt för nästa år är också att officiella kollekter kan delas. På finskt håll delas några kollekter, dock inte i Borgå stift.

Nästa år finns det 75 kollektdagar. Av dessa har Kyrkostyrelsen fastställt 38 officiella kollektmål och rekommenderat åtta kollektmål.

Norge sätter sprätt på söndagsskolan

INSPIRATION. Söndagsskolan har imageproblem och lärarbrist. Det ska tacklas med ett nytt norskt koncept, "Sprittande liv", som lanseras hos oss nästa höst.

TEXT: ROLF AF HÄLLSTRÖM

– Ordet söndagsskola är belastat för många föräldrar, säger branschsekreterare **Anne Holländer** på Kyrkostyrelsen. I Helsingfors fick senaste träff för söndagsskollärare inhämmas samtidigt som normmännen nyligen skapat 360 nya söndagsskolor på tre år.

– Söndagsskolan skulle behöva ett lyft speciellt i söder, det fungerar i Österbotten, säger Holländer.

Grundproblemet är att tiden har kört förbi de gamla formerna. Det har Norsk Söndagsskoleförbund insett. År 2007 lanserades därför det nya konceptet "Sprell levende", ungefär "sprittande liv" på svenska.

Traditionella bitar som bibelberättelser, bön och sång finns kvar. Det viktigaste är att ta barnen på allvar och utgå från deras värld.

– "Sprell levende" har fyra olika sätt att berätta den aktuella söndagens text på, exempelvis som drama eller dockteater. Allt i mening att olika slags barn ska kunna ta till sig och uppleva berättelsen, berättar Holländer.

Enligt henne är materialet både teologiskt och pedagogiskt väl genomtänkt. En söndagsskollärare får en startlåda med bland annat handdockor och en ledarhandledning i bokform. På sikt ska lärarhjälp utökas med nätsidor.

Pedagogisk kvalitet

En av medicinerna mot bristen på söndagsskollärare är att erbjuda ett tillräckligt inspirerande material. Norska staten anslag 50 miljoner per år i fem års tid för att trygga den kristna fostran i det mångkulturella norska samhället. En del gick till det norska söndagsskoleförbundet med 20 anställda som den vägen fick

SÖNDAGSSKOLKONCEPTET "SPRELL levende" har slagit väl ut i Norge. Svenska kyrkans samarbetspartner EFS gör om materialet till svenska. Hos oss lanseras det nästa höst. FOTO: NORSK SÖNDAGSSKOLEFÖRBUND

resurser att utveckla arbetet.

– Det ska gå enkelt att genomföra, säger Holländer. Dagens aktiva människor har inte extra tid att lägga på förberedelser.

Ett tecken på kvalitet är att både lärare och barnträdgårdslärare inspirerats att gå med i Norge.

– Samma ledare behöver inte ställa upp alla söndagar. Det finns två eller tre ledare för varje grupp.

Söndagsskolan är inte heller fixerad till söndag förmiddag. Det går bra att samlas i det lokala köpcentret på lördag förmiddag när föräldrarna går och shoppar.

Intresse för barnet

Nästa år ska det hållas fyra utbildningsdagar i Finland med introduktion i det nya konceptet. Vilka krav ställs?

– Man ska vara intresserad av att ta barn på allvar. Och kunna släppa den traditionella lärarrollen och istället förundras tillsammans med barnen.

MISSION SHALHEVETJAH

Nyrenoverat i Jerusalem

Den 7 september återinvigdes den nyrenoverade kyrkan i Finska missionssällskapets verksamhetscentrum Shalhevetjah i Jerusalem. Centrets så kallade övre hus grundrenoverades under förra vintern och våren. I byggnaden finns en kyrka, församlingssal, kontor och bostäder.

Idén med centret är att föra samman olika etniska grupper och församlingsmedlemmar. Kyrkan används av åtta olika församlingar och har blivit en viktig ekumenisk samlingsplats.

BISKOP MUNIB A. JOUNAN vid invigningen.

KP RÄTTAR

Samtal i kris

Endast den finskspråkiga samtalstjänsten Palveleva puhelin har öppet dygnet runt i fall av storolyckor. Den svenskspråkiga linjen har ännu inte en sådan beredskap, vilket KP felaktigt skrev om i senaste nummer.

STADIN SILAKKAMARKKINAT

Helsingfors
Strömmingsmarknad
vuodesta från 1743

2.-8.10.2011

PORTI HELSINKI
Helsingin Satama
www.portohelsinki.fi

Öppningsdagens program den 2.10.2011, kl. 11-16 på Salutorget

AMMUU!, program för barn

SAMI GARAM och **JANNE PEKKALA** tillreder strömmingsrätter på scen

TRIO VARAROUVAT,
schlagere och evergreens

BAD ASS BRASS BAND,
rövarnas musikår vars horn sprutar eld och testosteron!

FM i fiskhantering,
OSTRONAKADEMIEN I FINLAND RF

Den finska mästaren i gatumusik,
JUHA PEKKA TAPANI HEIKKINEN
uppträder på området under dagens löpp.

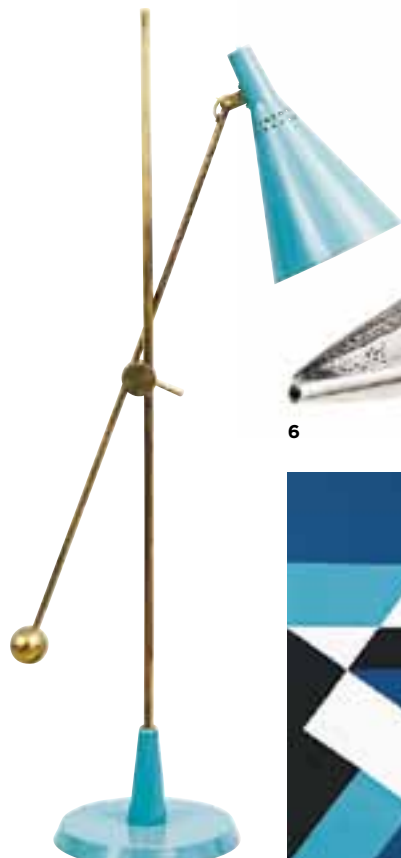
ANNONS

1

2

4

6

9

7

10

3

5

8

11

1. ELLEN THESLEFF, SÄLD FÖR 60.000 € 2. REIDAR SÄRESTÖNIEMI, SÄLD FÖR 58.000 € 3. ARTTU BRUMMER, SÄLD FÖR 25.500 € 4. TAPIO WIRKKALA, SÄLD FÖR 4.600 €
5. KYLLIKKI SALMENHAARA, SÄLD FÖR 12.500 € 6. TAPIO WIRKKALA, SÄLD FÖR 12.000 € 7. LARS GUNNAR NORDSTRÖM, SÄLD FÖR 9.500 € 8. LE CORBUSIER, SÄLD FÖR
4.400 € 9. TAPIO WIRKKALA, SÄLD FÖR 1.700 € 10. BIRGER KAIPIAINEN, SÄLD FÖR 10.000 € 11. ALVAR AALTO, SÄLD FÖR 5.200 €

INLÄMNING - MODERNT

Bukowskis i Helsingfors är världens största marknadsplats för finländsk konst och design. Det internationella intresset för finländsk design är större än någonsin och de höga priserna når du via vårt breda kontaktnät.

Inlämning pågår med stor efterfrågan på Aalto, Vanni, Carlstedt, Blomstedt, Lucander, Lyytikäinen, Jansson, Särestöniemi, Nordström, Krokfors, Wardi, Linnovaara, Luostarinen, Diehl, Kujasalo, Laaksonen, Wirkkala, Kaipiainen, Nyman, Sarpaneva, Schilkin, Franck, Still, Bryk, Tynell, Toikka, Gardberg m. fl.

KONTAKTA VÅRA EXPERTER FÖR KOSTNADSFRI VÄRDERING OCH RÅDGIVNING.

Du når oss på 09 6689 110, helsinki@bukowskis.com eller titta in hos oss på Stora Robertsgatan 12, Helsingfors.

Vi har öppet vardagar kl. 9-17.

www.bukowskis.com

Skicka gärna bilder för värdering till helsinki@bukowskis.com

Bukowskis

STÖRST I NORDEN PÅ KVALITETSAUKTIONER

BARBRO SÖDERMAN, Riitta Sittnikow, Anita Paulig, Anna-Stina och Wilmer Häggström, Mary Renberg och Gunvor Nyman virkar mormorsrutor. Lapparna ska fästas ihop med tusentals gelikar för att bilda världens största lapptäcke.

De kan sätta världsrekord

REKORDFÖRSÖK.

Marthorna är med och virkar världens största lapptäcke. I övermorgon bredds täcket ut på Domkyrkans trappa i Helsingfors.

TEXT & FOTO:
MARINA WIIK

– Alla kan lära sig virka, det handlar bara om attityd.

Jag sitter med en virknål och ett trådnystan och försöker åstadkomma stolpar och luftmaskor. Resultatet blir inte vackert, men **Riitta Sittnikow** är uppmuntrande.

– Nu börjar det ju likna något. Du är redan på punkt fyra på mönsterpappret!

Sittnikow har sedan slutet av mars instruerat marthor och andra hugade helsingforsare i att virka mormorsrutor.

– Jag har virkat sedan jag

var fyra, min mormor lärde mig.

Skänks till välgörenhet

Jag besöker virkarverkstaden mitt i slutspurten. Färggranna lapphögar tornar upp sig överallt, uppskattningsvis drygt 300 stycken lappar.

– I dag packas lappar på olika håll i Finland för att hinna med till världsrekordförsöket. Målet är att breda ut världens största lapptäcke över domkyrkans trappa i Helsingfors, berättar **Anita Paulig**, verksamhetsledare för Helsingforsmarthorna.

Innan lapparna åker i väg förses de med en personlig hälsning. Den berättar vem som virkat lappen, men ska också glädja den kommande användaren.

– Efter världsrekordet delas täcket åter upp i mindre täcken som skänks till välgörenhet bland annat genom Förbundet för mödra- och skyddshem samt insamlingen Gemensamt ansvar.

1 bröllop, 3 mormorsrutor

I början var det tänkt att de gemensamma virkningsstunderna bara skulle pågå under tre dagar. Ganska snart visade det sig ändå att intresset var betydligt större än så.

– I medeltal har vi varit ett tiotal kring bordet varje onsdag. Såväl unga som gamla har vågat sig hit, men inga män har ännu dykt upp.

Anna-Stina Häggström blev intresserad av verksamheten genom en artikel i lokaltidningen.

– Jag hade precis blivit mammaledig och kände mig lite sysslolös. Ändamålet är viktigt, men det är också roligt att samlas kring kaffekoppen och prata bort en stund medan man arbetar.

Häggström har tagit med sin son **Wilmer**, 7 månader.

– Det har varit en extra bonus att följa med hur han växt under de här månaderna, säger **Gunvor Nyman**.

Förutom att göra lappar under onsdagseftermiddagar, har många av virkarna också tagit med sig hantverket hem.

– Under det kungliga svenska bröllopet skrev jag som Facebookstatus: 1 bröllop och 3 mormorsrutor, säger **Barbro Söderman**.

– Jag gillar att pyssla, men har redan fullt av grejer hemma. Då känns det bra att det man lagar går till ett gott ändamål, fortsätter hon.

Garnet till projektet Världens största lapptäcke sponsorerades av Novita. Andra samarbetsparter har varit finska marthaförbundet och Textilläroförbundet.

Nästa år fortsätter samarbetet med stickning av yllevantar, men Helsingforsmarthorna tänker inte vila på lagrarna tills dess.

– Vi fortsätter att virka lapptäcken, som vi donerar till äldreboenden. Jag blir glad bara jag tänker på hur en färggrann pläd värmer och piggar upp en äldres vardag, säger Paulig.

Virking av mormorslappar varje onsdag från och med kl. 12 i Hemvrån på Simonsgatan 12 A.

VÅGA FRÅGA

Hur uppmärksamma gudbarnets dopdag?

ANN-SOFI STORBACKA är sjukhuspräst och svarar på läsarfrågor om tro och liv.

Födelsedagar firas ju alltid, men hur är det med dopdagar? Hur ska jag uppmärksamma mina fadderbarn på deras dopdagar?

Din fråga visar att vi saknar gemensamma goda förebilder och modeller för en bra relation mellan fadder och fadderbarn. När vi inte har något gemensamt att gå efter är vi hänvisade till att skapa egna traditioner så gott vi kan. Många känner sig osäkra och önskar att de kunde ha skött sitt uppdrag som fadder bättre. Också jag är en av dem, tyvärr.

Jag svarar på din fråga genom att ge dig några egna frågor att ta ställning till. Hur skulle din egen årliga faddertradition kring dopdagen kunna se ut? Vill du skicka ett kort eller en gåva till barnet eller gå på besök? När barnet blir äldre får du flera möjligheter att engagera dig. Vad är viktigt för dig som du vill ge vidare? Vad tror du att ditt gudbarn skulle vara intresserat av? En kväll hemma hos dig och/eller din familj? Hittar ni någon gemensam aktivitet att delta i? Ni kan kanske besöka kyrkan där barnet döptes, bläddra i fotoalbumet med dopbilder, gå i en familjegudstjänst, gå på en konsert eller på bio, bege er ut på en svamp- eller fiskeutfärd ...

Om du funderar på gåvor tänk gärna på något som konkret skulle påminna om Guds omsorg – en tavla, en ängel, en frälsarkrans, en cd-skiva eller en bok. Det finns både böcker för hela familjen och sådana som är tänkta att läsas för och med barnet. Ett förslag på en bok till hela familjen är exempelvis den nyutkomna boken "Allt är nära" av Eero Jokela och Monika Vikström-Jokela (som presenterades i KP den 22.9).

Det viktigaste du kan ge ditt fadderbarn är ändå din omtanke och dina förböner. Du kan till exempel ha framme något som påminner dig om ditt gudbarn hemma hos dig, ett fotografi i bokhyllan eller i din almanacka, en teckning på din kylskåpsdörr... Hälsningen från ditt fadderbarn hjälper dig också att minnas honom eller henne i dina böner oftare.

Vad fint att du vill ta vara på ditt hedersuppdrag att vara fadder! Din fråga ger alla som är engagerade i kyrkans barn- och familjearbete en anledning att tänka på hur man bättre än hittills kunde ta vara på faddrars engagemang för sina fadderbarn.

I **KP:s frågespalt** besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och editerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Mannerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

Houtskärs kyrkliga folkhögskola anordnar kurs i

Båtsmansarbete

5 – 7 november

För seglare och andra maritint intresserade. Lärare bl.a. Kristofer Lundell och Jukka Salo. Lär Dig bl.a. reparera segel.

Israel-kurs 25 – 27 november. Kursledare Stig-Olof Fernström. Kursen riktar sig främst till personer som planerar sin första Israel-resa. Anmäln. tio dagar före till 040-5443163 eller info(at)hkf.fi, se våra hemsidor www.hkf

PÅ TVÄREN ROLF AF HÄLLSTRÖM

Prydligt yttre och prydligt inre är inte synonyma

Nina Hagen är affischnamnet på bokmässan i Göteborg. Helt konkret, punkens ikon stirrar besökarna i ögonen från alla programblad. Intervjuaren på boksemina-

riet, som är betydligt mer garvad i branschen än jag, får ingen styr på Hagen när hon håller vittnesbörd inför ett välfyllt auditorium. Ett vittnesbörd om Guds underbara vägar som i Hagens fall löper huller om buller.

Gud har funnits med ända sedan hon som liten flicka i DDR besökte gudstjänsten på söndagsmorgnarna medan hennes ateistiska föräldrar låg och sov. Gud befriade henne från drogmissbruket när karriären var som häftigast. Hon döptes för två år sedan när hon hittade en

riktig pastor, en som gör saker och inte bara pratar. När hon berättar om varför punkgenerationen kom att se ut som den gör hajar jag till. Det var föräldrarnas fel, de var borgerliga på ytan men tänkte inte på något annat än pengar. Punkten blev den

unga generationens egen kultur, möjligast på tvären mot allt borgerligt. Det hade jag hört förr. En av stiftets många duktiga kantorer gav mig en gång en lång föreläsning om musikens historia inklusive en förklaring till varför dagens kompo-

sitörer låter så totalt anorlunda jämfört med den gamla, goda tidens klassiker. När en Adolf Hitler och hans nazikultur gick som hand i handske med Richard Wagners musik, hur skulle kompositörerna kunna annat än ta avstånd från en sådan tradition?

SVENSKA VANDA. Helsinge har varit svenskbygd i flera hundra år. I dagens Vanda bor det fler muslimer än finlandssvenskar. Nästa år blir Vanda svenska församling näst intill husvill.

Ge ett bo åt Vanda

TEXT: ROLF AF HÄLLSTRÖM

FOTO: CHRISTA MICKELSSON

Prosten **Otto Weckström** var legendarisk kyrkoherde i Helsinge socken åren 1920 till 1963. På den tiden var dagens Vanda genuin svenskbygd och prosten Weckström lär ha känt alla sina församlingsbor.

I dag skulle han inte ha haft en chans att göra det. Efter de trettio senaste årens drastiska förändringar är dagens Vanda 200 000. Över 18 000 har invandrarbakgrund och det finns fler muslimer i Vanda än finlandssvenskar. Det svenska Vanda är i dag svensk landsbygd och glesbygd mitt bland finska tätorter.

Akut renoveringsbehov

– Stigin vid klockstapeln, vägleder Vanda svenskas kanslist **Carola Holm** i telefonen.

Den uppmaningen hade Weckström klarat av. Svenska församlingens arbetsutrymmen är inrymda i det som heter Dickursby kyrka. Den är byggd år 1959 enligt den tidens kyrkliga modeord *arbetscentraler* som bröt med traditionen hur kyrkor ska se ut.

Dessvärre är den byggd på sank mark, med fukt i källaren och i akut behov av renovering. Hälsovårdsmyndigheterna har redan förbjudit bottenplanet som arbetsutrymmen.

– Men vi har vårt lager där, säger kaplan **Kaj Andersson**.

Dickursby kyrka är också granne till stadshuset från samma tid. Vanda stads fäder har klassat den som skyddsobjekt och vill ha kyrkan kvar som en

viktig del av stadens östra centrum.

Vanda svenska har utrymmesproblem. När kyrkan renoveras måste församlingen vara ute.

– Vi vet inte var vi ska ta vägen efter den 1 januari 2013, säger kyrkoherde **Martin Fagerudd**.

Godkända ritningar

Det svenska församlingrådet är helt enigt om vad och vart man vill. Senaste vecka slipade rådet argumenteringen för att ett helt nytt församlingshus Larsgården ska byggas i gamla Helsinge kyrkoby. Tillsammans med det svenska lågstadiet, högstadiet och gymnasiet skulle gården bilda en starkt svenskt rum för de utspridda vandasvenskarna.

– Ritningarna är godkända. Tomt finns, det finns en stadfäst plan för byggnaden. Det enda som behövs är byggbeslut, säger Fagerudd.

Men det beslutet ligger inte i svenska händer. Makten finns hos samfälligheten som domineras av de sex finska församlingarna.

I fjol var det nära att Larsgården fått grönt ljus, men projektet gick på grund i det gemensamma kyrkorådet som satte stopp för allt nybyggande. Det kan kännas extra bittert när de övriga Vanda-församlingarna i tur och ordning fått sina mångmiljonprojekt godkända under de goda åren.

Men församlingrådet ger inte upp, säger viceordförande **Jan-Erik Eklöf**, Vandabo i sjunde generationen.

– Vi är vana vid att vi måste kämpa extra mycket, säger han.

Synergi i kyrkbyn

– Vanda svenska hade stått i tur, säger **Matti Sollamo** som är finsk leda-

VANDA SVENSKA församling mister sina arbetsutrymmen när Dickursby kyrka renoveras. Varken kyrkoherde **Martin Fagerudd** eller kaplan **Kaj Andersson** vet församlingens nya adress.

BAGARSTUGAN i kyrkbyn är flitigt använd av Vanda svenska.

mot i samfällighetens kyrkofullmäktige. Någon språkfråga är det inte, menar han. De flesta finska beslutsfattare förstår Vandasvenskarnas behov av ett eget centrum. Helt husvill är församlingen inte heller. I stadens västra centrum, Myrbacka, finns svenska S:t Martins kapell, i kyrkbyn finns "Bagarstugan", ett populärt utrymme bredvid kaffestugan Laurentius som är en affärsrörelse. Ingen av dem är ändå lämpad som kontor.

Sollamo tror också att Larsgården byggs.

– Men först om fem eller tio år. Fagerudd påminner om att Larsgården skulle ge synergieffekter också för övriga församlingar. I kyrkbyn finns den medeltida kyrkan Helsinge S:t Lars och nybyggda S:t Lars begravningskapell med en prislapp på 11 miljoner. Däremot saknas plats för minnesstunder och där skulle Larsgården komma väl till pass.

Både Fagerudd och Eklöf är bekymrade över att samfälligheten blivit så hyperkänslig när det gäller pengar.

– Det har tagit bort handlingskraften och modet att göra något.

Dickursby går före

Den kyrkliga samfällighetens chef **Juha Tuohimäki** har Dickursby kyrka rakt ut – anför fönstret i sitt arbetsrum på fjärde våningen i Vandasamfällighetens ämbetshus. En stor grop mellan kyrkan och stadshuset ska bli parkeringshall under ett blivande centraltorg. Vanda stad bygger sig ett östra centrum och de två sextiotalsbyggena är skyddade av stadsplanen. Samfälligheten får inte riva. Renoveringen av Dickursby kyrka går också före Larsgården eftersom den berör en större andel församlingsmedlemmar.

– Om kyrkan byggs ut också med en ny kyrksal beräknas renoveringen gå på 15 miljoner. Om vi bara grundrenoverar byggnaden – vilket är helt nödvändigt – går räkningen på 8 miljoner, säger Tuohimäki. Det kunde ge utrymme för Larsgården – kanske.

Beslutsgången vid byggen går i två steg. Först ritarkitekten byggnadens skal. I steg två görs konstruktionsritningarna där all teknik planeras in till sista strömbrytaren. För Dickursby kyrka görs de upp som bäst, för Larsgår-

KOMMENTAR

ROLF
AF HÄLLSTRÖM

Över- kvalitet

DET KAN gå illa om man hamnar sist i kön. Grannförsamlingen Markus på andra sidan Helsingfors köade och köade för sitt Markus

center som skulle ge församlingen ett hem. Processen drog ut på tiden, Markus fusionerades med Lukas församling och bygget blev aldrig av.

Markus center hade en enveten motståndare i tidigare fackbasen Paavo J. Paavola som var övertygad om att Helsingforssvenskarna snart försvinner och samfälligheten får en tom lokal i famnen. Någon Paavola sitter inte i Vanda fullmäktige men det finns nya moln på bygghimlen.

Det är inte bara det att folk skriver ut sig ur kyrkan. De som blir kvar går inte heller i kyrkan. Traditionella former som gudstjänster och dagklubbar minskar.

– När över 60 procent av kyrkans medlemmar inte besökt en enda kyrklig tillställning på två år, hur mycket ska vi då investera i väggar? frågar förvaltningsdirektör Juha Tuohimäki i Vanda kyrkliga samfällighet.

Han har myntat begreppet ”överkvalitet”. Med det menar han en situation då större delen av kyrkans satsningar i praktiken kommer att göras för en liten grupp aktiva församlingsmedlemmar. Frågan som han ställer är om det är rätt att hålla kvar ett upplägg där största delen av medlemmarna blir utan och utanför?

Om vi ska ha kvar en folkkyrka måste den tänka om när det gäller byggnader, menar han. Verksamheten ska formas så att den så brett som möjligt möter kyrkans medlemmar där de också annars är.

Det betyder inte slutet på kyrkor och församlingshem. Men det betyder en annorlunda kyrklig strategi.

– Vårt samarbete med skolorna är ett bra koncept, säger Tuohimäki. Vanda församlingarna satsar starkt på närvaro i skolorna där prästen är en del av ett multiprofessionellt team.

På samma sätt har Vanda ett system med arbetsplatspräster. De finns på plats som en del av arbetsgemenskapen.

– Vi funderar nu på samma sak inom diakonin, säger Tuohimäki.

Frågan är om de svenska rummen har någon särställning när verksamheten formas om?

den är konstruktionsritningarna inte ens beställda.

Ett byggbeslut för Dickursby kyrka tas tidigast nästa år. Färdiga konstruktionsritningar betyder inte att något byggs.

Till det behövs pengar. Samfälligheten är visserligen skuldfri, men Tuohimäki säger att Vanda samfällighet inte brukar ta lån för andra byggen än sådana som hämtar in pengar. Typ affärscentret Betania i samma kvarter som går en halv miljon på plus varje år.

De tio miljoner som finns sparade räcker för fyra månaders drift av hela samfälligheten, det kostar 2,5 miljoner per månad. Med en månads driftspengar kunde Larsgården byggas.

Avvecklingsplan aktuell

I själva verket ligger det kyrkliga ekonomin i Vanda så risigt till att man borde sälja in stället för att bygga nytt. Traditionen att höra till kyrkan är bruten i Vanda, kyrktillhörigheten minskar med en procentenhet per år och är nere i 67. I fjol tappade Vanda 2 400 medlemmar.

Så länge ekonomin växte gick det bra

och församlingarna har i tur och ordning fått sina nybyggen.

– Nu har vi en nollbudget. Det är en brytningspunkt, säger Tuohimäki, Inkomsterna växer inte, men det gör utgifterna. Lönerna går upp med två procent, fastighetsdriften med sex procent och pensionsutgifterna ökar.

– Det är en omöjlig sats. Vi måste krympa, antingen på fastighetssidan eller på personalsidan.

I själva verket både och.

– Vad vi nu skulle behöva är en avvecklingsplan, säger Tuohimäki.

Vanda svenska har redan så lite personal som möjligt, bara tillräckligt många för att grundverksamheten ska tryggas. Personalnedskärningar borde ske på andra håll. Vanda samfällighet satsar allt mer på att vara närvarande till exempel i skolor. Om Larsgården byggdes kunde dess närhet till de svenskspråkiga skolorna gynna det allmänna verksamhetsmålet.

Svårt att sälja

Flera byggnader förutom Dickursby kyrka borde grundrenoveras. Församlings-

hemmet i Päiväkumpu hålls igång med ”konstgjord andning” en metod att med undertryck hålla dålig inneluft i skick. Kyrkan i Vaarala är tekniskt sett slutkörd och repareras inte mer.

Kyrkliga byggnader är svåra att sälja fast de står tomma.

– Församlingshemmet i Korso har varit till salu i två år, men ingen köpare har hittats.

Tuohimäki säger att S:t Lars öde också beror på hur byggnadskostnaderna utvecklar sig. Begravningskapellet skulle kosta 7–8 miljoner med det blev 11.

– För Dickursby kyrkas del är utgångsläget 15 miljoner. De kan också bli 18 miljoner och det åter upp allt utrymme för Larsgården.

Om några år ska järnvägen till Vanda flygfält vara utbyggd och kring den ska ett nytt samhälle med 25 000 till 30 000 nya vandabor växa upp. Ska kyrkan finnas också där ställer det nya krav på samfällighetens investeringslista.

HELINGE S:T Lars kyrka har varit en integrerad del av den finlands-svenska historien i Vanda.

S:T MARTINS kapell är en del av Myrbacka kyrka och en fästpunkt för den svenska församlingen i västra Vanda.

KLOCKSTAPELN i Dickursby vid Vanda svenska församlings huvudkyrka, som är i akut behov av renovering.

JOSEFS KORNBODAR Enligt den koptiska traditionen seglade den heliga familjen söderut längs Nilen. Vid den tiden stod Cheops- och Chefrenpyramiderna redan där. Då och i långt senare tid har dessa uppfattats som gammaltestamentliga Josefs kornbodar.

VAD HÄNDE SEN? Jesu egyptiska historia är en källa till stolthet och pilgrimsleder.

Flykting via Gaza

TEXT: MAY WIKSTRÖM

ILLUSTRATION: KOPTISK PAPYRUS

En lokal despot som inte drar sig för att ta livet av civila, barn och unga. Låter det bekant? Lägg till en familj som slinker över till Egypten via Gaza, så känns det synnerligen aktuellt. Men just den här flyktingstorn är två tusen år gammal.

Flykten till Egypten skildras i Nya testamentet bara i Matteusevangeliet. De vise männen agerar ofrivilliga skvallerberytter och väcker kung Herodes mordlystnad på alla konkurrerande kungabarn, profeterade och oprofeterade. Men Gud uppmanar Josef i en dröm att fly med familjen till Egypten, och de hinner undan massakern. Enligt evangeliet dödar Herodes brutalt alla pojkar under två år i hela Betlehem med omnejd.

– När det gäller Herodes den store finns det ingen historisk person från den tiden som är så väldokumenterad, förutom Julius Caesar och Alexander den store, säger NT-exegeten, professor emeritus **Karl-Gustav Sandelin**.

Enligt honom är det historiskt problematiskt att berättelsen om barnamorden i Betlehem bara är belagd av NT.

– Men om man tittar vilken slug typ och hård maktmänniska Herodes var som person, så passar det nog in, säger han.

När Jesusbarnet föddes ... ja, när?

Den allmänna uppfattningen bland dagens bibelforskare är att Jesus föddes mellan år 7 och 4 före vår tideräkningens början. Här finns det motstridigheter i evangelierna.

– Om man utgår från berättelsen om Herodes roll, så föddes Jesus någon gång i slutet av hans regeringstid, säger Sandelin.

Eftersom kung Herodes dog år 4 f.Kr. så måste Jesus alltså ha fötts innan dess.

Annars är det väldigt knappt med detaljer om Jesus tidiga år i Bibeln. Tystnaden mellan födelsen i Betlehem tills den vuxne Jesus börjar sin verksamhet har inte bara intresserat senare kristna och efterföljare. De ”opublicerade berättelserna” florerade tidigt och har satt sina spår i olika kristna traditioner trots att de inte blev kanoniserade. Det finns berättelser om Jesu tidiga barndom i både de västliga och östliga kyrkorna.

– Jag står själv för en tysk teologisk

”... och från Egypten kallade jag min son.”
Hosea 11:1

skola, och brukar säga att jag är kritisk till alla källor efter 200 e.Kr. Det faktum att det finns kristna som ger apokryfna stort värde betyder inte att de inte skulle vara kristna, säger Karl-Gustav Sandelin.

Längs kustremsan söderut

Enligt en armenisk källa började familjens flykt i hamnstaden Ashkelon. Därifrån drog de så småningom vidare till Gaza längs med karavanlederna för att troligen korsa Wadi al Arish. Den drygt 200 km långa, ställvis uttorkade floden kallades trots sin obetydlighet Egyptenfloden och var gränsen till Egypten. Det är efter detta den koptiska traditionen tar vid.

Den heliga familjens vistelse i Egypten är för kopterna en källa både till stolthet och till hela 33 platser som betraktas som heliga vallfärdsorter. Kopterna ser sig som värdar i en viktig del av Jesus historia. Det ger dem också ett eget kapitel i den judeokristna historien – något som blev allt viktigare när kopterna har arabiserats och de moderna splittringarna mellan judiskt-israeliskt och arabiskt-muslimskt får dem att landa någonstans mitt emellan. Jesu vistelse gör kopterna, de kristna egyptierna, delaktiga i hans berättelse.

Flyktingbarn med dåligt inflytande?

Bibeln säger däremot ingenting om var familjen vistades under flykten. De koptiska traditionerna härstammar från muntliga berättelser, men brottstycken kommer också från ett par utom-bibliska skrifter. Teologen **Hippolytus av Rom** nämner i början av 200-talet i en bibelkommentar att exilen varade i tre och ett halvt år. Det är också koptiska kyrkans uppfattning. Muslimerna erkänner den också, men anser att exilen varade i sju år.

Men frågan kom upp ännu tidigare än så. Faroniterna med sina många gudar och sin gudakult var en styggelse för både monoteistiska judar och upplysta greker. Greken **Celsius** anklagade bara hundra år efter korsfästelsen Jesus för att ha vistats i Egypten och där ”experimenterat med det häxeri som egyptierna stoltserar med”. Liknande kritik kom också från judiskt håll i argumentationen mot den växande kristendomen. Kyrkofadern **Origenes** bemötte häftigt kritiken – och verifierade samtidigt därigenom att Egyptenkapitlet i Jesu liv var känt i ett tidigt skede av kristendomens historia.

Vad hände sen?

UTANFÖR KANON

Flera gamla kristna kyrkor har historier från den första kristna tiden med långa rötter, trots att de inte finns upptagna i Nya testamentet. I väst är de ofta relativt obekanta. Den här serien presenterar vad lokala kristna traditioner har fortsatt berätta där Bibeln satte punkt.

DEL 1 Den heliga familjen i Egypten

DEL 2 Johannes och Maria

DEL 3 I Tomas fotspår

Pilgrimsleder i familjens spår

I modern tid har den koptisk ortodoxa kyrkan rekonstruerat familjens färd. Dels handlar det om att skapa en pilgrimsled, men arbetet har också uppmuntrats av den egyptiska staten som vädrat en potentiell turistattraktion.

Traditionen säger att familjens första del av vistelsen gick norrut och västerut, över bifloden Rosetta. Där i öknen ligger dalen Wadi El-Natron. Den koptiske biskopen **Zacharia** (ca 600) skriver i sin homilia att Jesusbarnet ska ha profeterat om orten: ”Hör, min Moder, i denna öken ska det bo många munkar, asketer och andliga krigare, och de ska tjäna Gud likt änglarna!” Trakten blev centrum för klosterväsendet. I dag finns det bara fyra kloster kvar, varav det kändaste är S:t Makariosklostret.

... och så Kairo

Men det finns också flera pilgrimsleder i Kairo och dess satellitstäder. I dagens myllrande miljonstad står fortfarande en kyrka byggd på romerska murar, den Hängande kyrkan. Här – i det som nu är de koptiska kvarteren – höll familjen till, och här fanns också andra judar och landsmän. Tolv kilometer söderut, i Ma’adi vid Nilflodens strand, står numera den Heliga jungfruns kyrka. Den muntliga traditionen berättar att familjen besökte en synagoga. Där blev Josef bekant med de män som seglade på Nilen och som lovade att ta familjen söderut. En av munkarna i Muharraq-klostret har senare tillagt att den dyra seglaten betalades med de vise människens dyrbara gåvor av guld, rökelse och myrra.

OFFICIELL PILGRIMSKARTA

Den koptisk ortodoxa kyrkan har försökt rekonstruera hur den heliga familjen rörde sig i Egypten.

I övre Egypten

Den plats de kom till är i dag ett av de heligaste målen för pilgrimerna: Mount Qussqam, som senare fick namnet Muharraq. Platsen ligger nära Assuan. Det var hit familjen seglade nedför Nilen och här sägs de ha bott i ett halvt år. Platsen kallas av kopterna det andra Betlehem. Kyrkan anses vara den första som byggdes i Egypten. Den är inte heller officiellt invigd, därför att Jesus själv har helgat den. Och det var också här det efterlängttade beskedet till slut kom, som det skildras i Matteus 2:19: ”Stig upp och ta med dig barnet och hans mor och bege dig till Israels land. De som ville ta barnets liv är döda.”

Källor: Encyclopedia Coptica, the Coptic Network

The Holy Family in Egypt, Otto Meinardus

The Holy Family in Egypt, Al Ahram

ELLIPS

Saliga slantar

Det är varmt i Paris. Stönande kämpar jag mig uppför den långa backen till Sacre Coeur, den vita helgedomen på stadens högsta kulle. Lyckligtvis är hjälpen nära: solbrända kvinnor och män med stora kylväskor säljer mer än gärna en vattenflaska eller två åt törstiga turister.

Det är kö till kyrkan, men ett antal vakter håller ordning i leden. Det är förbjudet att fotografera eller tala med hög röst inne i kyrkan. Däremot är det önskvärt att betala för att få tända ljus eller sätta in en slant i en blinkande automat och få en metallpolett med kyrkans bild i utbyte. Ännu större är urvalet i souvenirshopen intill kyrkorummet.

Jag har för mig att församlingsfinansieringen i Frankrike är beroende av frivilliga donationer i betydligt högre grad än hos oss. Ändå känns det lite respektlöst att använda kyrkan för utstuderad kommersiell verksamhet. Inbillar vi oss fortfarande att vi genom att skänka en slant till kyrkan kan köpa oss salighet och förbättra våra aktier inför den sista domen? Under medeltiden sålde kyrkan ju avlatsbrev eller botgöring för begångna synder – också för dem som redan avlidit.

Å andra sidan: de flesta som kommer till Sacre Coeur besöker den knappast för att få andlig förkovring utan som ett turismål bland andra. Är det inte okej att bekosta "seriös" verksamhet såsom gudstjänster med pengar från dem som inte bryr sig? Och är det inte viktigast att folk hittar till kyrkan, oberoende av motivet?

När jag går nerför backen förbi diverse tingel tangel på färggranna filter ringer Jesu ord obönhörligen i mitt huvud: Står det inte skrivet: Mitt hus skall kallas ett bönens hus för alla folk? Men ni har gjort det till ett rövarnäste.

■ MARINA WIIK

Bokmässan är kyrkans dialog med kulturen

KULTURSAMTAL. Bokmässan i Göteborg är Nordens största kulturella mötesplats. Och Svenska kyrkan är Bokmässans största samarbetspartner.

TEXT: ROLF AF HÄLLSTRÖM

Alla 1 300 journalister och 800 författare som besökte Göteborg under veckoslutet kanske inte insåg att punkikonen **Nina Hagen** som återfanns på alla tryckta program var inbjuden till bokmässan av Svenska kyrkan.

– Hennes bok *Bekännelse* väckte stor uppmärksamhet på de tyska kyrkogårdarna, säger prästen **Mikael Ringlander** som tillsammans med journalisten **Barbro Matzols** håller i trådarna för Svenska kyrkans kultursatsning.

Så de tipsade förlaget Verbum om att en svensk översättning av *Bekännelsen* skulle sitta perfekt vid årets mässa då temat var tysk litteratur.

Enkelt grundkoncept

Flagskeppet på mässan är de drygt 60 programpunkterna på scenen *Se människan*. Grundkonceptet är enkelt, en samtalsledare från kyrkans sida som i 20 minuter samtalar med en aktuell författare.

– De flesta författare tar upp existentiella frågor. De ställer gärna upp hos oss eftersom vi ställer de annorlunda frågorna, säger Ringlander. Dessutom ligger scenen rent fysiskt avskilt, lite på sidan om den kommersiella ruljangsen.

Numera står förlagen i kö för att få in sina författare på kyrkans scen. Det gör det lättare att hålla kvaliteten hög.

– Det är mycket seriöst, inte underhållning utan det är djup i samtalen, säger Barbro Matzols. Det finns alltid texter i texten, undertoner som kommer fram om samtalspartnern är tillräckligt lyhörd.

– Man behöver inte desperat försöka leta fram något.

När Karolinska institutet i fjol ville

KYRKANS SCEN Se människan på bokmässan i Göteborg är populär bland författare från vitt skilda förlag.

FOTO: MIKAEL RINGLANDER

ordna en debatt kring frågan "vad är liv" på bokmässan så tog man från *Se människan* kontakt och frågade om **Antje Jackléen**, biskop i Lund, kunde platsa bland de fem manliga forskarna. Livet är ju mer än vad man får fram i laboratorier.

– Efter det inbjöd de henne att föreläsa på Karolinska, säger Ringlander. Det är växelverkan av bästa slag.

Kyrkan i dialog

Svenska kyrkan har varit med sedan Bokmässan startade år 1997. Redan två år senare var den nya bibelöversättningen *Bibel 2000* hela bokmässans tema.

I årets satsning ingår åtta-nio stora seminarier vid sidan av scenprogrammen, plus ett antal kultursatsningar. Numera ingår också ett utbildningsprogram, *Mod att förändras*, i mässkonceptet.

SVENSKA KYRKAN

inbjöd Nina Hagen till bokmässan i Göteborg. Punkikonen blev också bokmässans marknadsföringsikon.

Redman i samma hjulspår

MUSIK

10,000 Reasons

Artist: Matt Redman
Skivbolag: Ingram International 2011

Alltsedan superhiten *Heart of Worship* har brittiska **Matt Redman** varit en av de klarast lysande stjärnorna på den moderna poplov-

sångens himmel. Som nyinflyttad amerikan spelade den 37-åriga Redman i början av året in liveskivan *10,000 Reasons* på en maffig lovsångskonferens med närmare tusen sångare i kören.

Redman har gjort sig känd för sina raka melodier. De är enkla att plocka upp men svåra att tröttna på – ett vinnande koncept

för all lovsångsmusik. Den grundtanken bär han med sig också till sin nya skiva, och för den som ännu inte tröttnat på greppet är *10,000 Reasons* ingen besvikelse. Lägg till den suggestiva synten, den drömmande cellon och de pålitliga gitarrerna i balladerna (*Endless Hallelujah*) och duracellenergin och studset i uptempo-låtarna (*We are the Free*) och paketet är komplett.

Några överraskning-

ar ryms däremot inte med i den annars professionella helheten. Så intressant det hade varit om Redman velat göra åtminstone några kortare besök också utanför sina egna domäner. Att *Magnificent* de tio första sekunderna påtagligt påminner om *Oasis Wonderwall* ser jag som ett plus i kanten, men redan efter tio sekunder är Redman tillbaka i samma lovsångslunk som tidigare.

Låtarna med störst hit-

potential är titelspåret och redan nämnda *We are the Free*. Min gissning är att finlandssvenska, lovsångspräglade församlingar med tillräckligt duktiga musiker börjar nosa på den senare redan under hösten.

Matt Redman har generositeten att publicera enkla ackordtabeller inklusive texter till alla skivans låtar på sin hemsida mattredman.com. Vem som helst kan gå in på sidan, gratis ladda ner pdf:arna

och sätta sig ner i soffan med gitarren.

■ CHRISTA MICKELSSON

”Kyrkan ska inte leverera svar på frågor som ingen ställer.”

Mikael Ringlander

Kyrkan är en del av kulturen.

– Vi måste lyssna till de frågeställningar som förekommer och vara i dialog med dem, säger Ringlander. Han understryker att Svenska kyrkan lärt sig att information eller förkunnselse inte är det samma som kommunikation.

– Kyrkan ska inte leverera svar på frågor som ingen ställer.

Strategin lades upp av biskop **Carl-Bertil Ytterberg** redan på 80-talet. Den grundläggande tanken är att kyrkan alltid knutit an till kulturen.

– Att bara stereotypiskt upprepa svar på frågor som inte ställs är inte sann luthersk reformationskristendom, menar Ringlander.

För honom är satsningen på bokmässan en fortsättning på det som Luther gjorde när han översatte Bibeln till folkspråket.

– Det var den tidens sätt att bli relevant. Varje tid har sitt sätt att kommunicera.

Till strategin hör också ett starkt frivilliginslag på 25 personer.

– Det finns alltid sex montervärdar och två personer på själva scenen. Dessutom ska utställningen byggas upp och monteras ner.

Nästa steg i kyrkans kultursatsning är Mediedagarna i Göteborg i mars. Eventemangerna ska greppa kulturen utanför litteraturen, allt från etermedia till film.

Tråkigt och omoraliskt om pengar och rån

BOK

Pengar, pengar, pengar

Författare: Anders Adali
Förlag: Söderströms 2011

Jens Lapidus skriver i förordet till *Pengar, pengar, pengar* att boken är en skönlitterär skildring. Påminnelsen behövs eftersom gränsen mellan **Anders Adali** och hans huvudperson är ganska otydlig. Författaren är dömd till fängelse efter ett rån mot en värdetransport i Åbo, och hans huvudperson planerar och genomför också ett dylikt rån i Åbo – till och med i samma kvarter. Förvirringen minskar inte av att huvudpersonen, som i början av boken endast har en son, i slutet av boken plötsligt är tvåbarnsfar sedan länge, precis som författaren.

Adali för läsaren genom rånets alla stadier, från det att huvudpersonen får veta om de lättillgängliga finska värdetransporterna och gör flera rekognosceringsresor till Finland längs diskreta vägar, ända tills dagen för rånets slutligen kommer.

Den skarpa kontrasten mellan svenssonlivet som familjefar och tillvaron som grovt kriminell är också härresande – liksom den kvinnosyn som bokens personer ger uttryck för. Att språket kryddas med slang, ofta ganska mustig sådan, ger naturligtvis en mera autentisk prägel. I övrigt är

språket ganska torftigt, och trots att handlingen egentligen innehåller flera spänningsmoment bränner berättelsen aldrig till på allvar. Ett problem är naturligtvis att läsaren gissar sig till att handlingen i stor utsträckning kommer att följa författarens egen historia, men framför allt beror avsaknaden på spänning på att berättelsen framskrider i samma tempo boken igenom.

Den kriminella verksamheten och hur man bör agera för att inte väcka polisens intresse beskrivs mångordigt. Däremot saknas den moraliska diskussionen närmast totalt. Lapidus förord berör frågan och lovar indirekt en fortsättning i boken – men efter avslutad läsning svävar läsaren fortfarande i ovisshet om vad Adali och hans huvudperson egentligen tänker kring den moraliska aspekten av att stjäla miljonbelopp under vapenhot.

Efter genomfört rån, när huvudpersonen begrunder värdet på den summa han och medhjälparna har kommit över resonerar han så här: ”Nu hade jag så att det räckte att försörja min familj i flera år framöver. Om jag hade varit tvungen att få in samma summa på ett vanligt arbete skulle det ha tagit en hel livstid.”

Uttalandet summerar ena halvan av huvudpersonens drivkraft. Å ena sidan erkänner han att han är förtjust i själva planeringen av rånerna, men pengarna till dyra semesterar med ändlös shoppingbudget och annan lyxkonsumtion är också viktiga. Ur den synvinkeln kan *Pengar, pengar, pengar* också läsas som en studie i hur konsumtionshetsen förvrider vår syn på vad som är en acceptabel inkomst till det absurda.

ERIKA RÖNNGÅRD

ANDERS ADALI föddes 1978 i Stockholm. Idag avtjänar han ett 7-årigt straff för ett värdetransportrån i Åbo i Finland.

MADONNA av Foligno från Vatikanen till vänster...

... och Sixtinska Madonnan från Dresden.

Tvillingtavlor i Dresden

Renässanskonstnären **Rafaels** (1483–1520) tavlor *Sixtinska madonnan* och *Madonnan av Foligno* sammanstrålar på ett museum i tyska Dresden.

Tavlorna betraktas som två av renessansens mest betydelsefulla tolkningar av Madonnan med barnet. Verken betraktas som varandras motsycken och de kan ha stått sida vid

sidan konstnärens ateljé. Men de har inte funnits på samma plats på nästan 500 år.

Sixtinska Madonnan finns också i normala fall i Dresden och har enligt nyhetsbyrå ENI blivit något av en symbol för staden. Madonnan av Foligno är över tre meter hög och hänger vanligtvis i Vatikanen. Den har aldrig tidigare lånats ut.

Mirakel för konfirmander

FILM. Finska Missionssällskapet (FMS) har producerat en film för konfirmandundervisningen.

Den tolv minuter långa filmen består av tre personberättelser från Taiwan, Israel och Tanzania.

Enligt FMS konkretiserar filmen begreppen nåd, fred och hopp och ger glimtar av vad missionsarbete kan betyda i praktiken.

Filmen och diskussionsfrågorna är också lämpade för vuxengrupper.

– Vi ville genom några ungdomars egna berättelser om sina liv visa på konkreta mirakel: Gud kan förändra människors liv, säger **Carre Lönnqvist**, sekreterare för barn- och ungdomsarbetet, enligt FMS.

1 M	2 O		3 A	4 X	5 E	6 T	7 P	8 L	9 Y	10 E	11 U	12 G	13 H	14 X	15 M	16 B	17 U	18 Z
19 C	20 T	21 R		22 P	23 O	24 K	25 Y		26 M	27 H	28 C	29 V	30 G	31 E	32 B	33 V	34 R	35 I
36 T	37 D		38 L	39 Y	40 X	41 C	42 L	43 M	44 R	45 U		46 F	47 N	48 T	49 D	50 R	51 P	52 S
53 U	54 J	55 H	56 V		57 B	58 T	59 X		60 X	61 Z	62 Y		63 M	64 U	65 D	66 B	67 K	68 Y
69 S	70 U	71 G	72 N		73 B	74 R		75 C	76 S	77 X		78 M	79 A	80 V	81 E		82 D	83 A
84 P	85 M	86 U	87 D		88 N	89 Y	90 R	91 J	92 B	93 M		94 T	95 I	96 C	97 O	98 X	99 Z	100 H
101 D	102 B	103 L	104 I	105 H	106 E	107 U	108 V	109 T	110 Y	111 U		112 N		113 K	114 E	115 A		
116 C	117 N		118 H	119 D	120 J		121 M	122 G	123 Z		124 F	125 X	126 Y	127 S	128 N	129 P	130 R	131 I

Konstruerat av ANN HUSMAN

- A Ödslig 3 83 79 115
- B Effekt av flod? 73 92 16 32 102 57 66
- C Skinn om halsen 19 116 41 96 75 28
- D Låta osmört 82 65 87 49 101 119 37
- E Attack 114 10 31 81 106 5
- F Sist i brev 46 124
- G Riktning 12 122 30 71
- H En sida av saken 118 55 105 13 27 100
- I Stämman 95 104 35 131
- J Var sagan förr 54 120 91
- K Med fjäder eller balans 24 67 113
- L Skald med val? 38 42 103 8
- M Genom men ej igenom 78 15 121 1 43 93 63 26 85
- N Högväxt 117 47 88 72 112 128
- O Skjuts mot 23 2 97
- P Rikedomar 129 51 84 22 7
- R Äldre generation 90 74 50 44 34 130 21
- S Tråsar 52 127 69 76
- T Stärker sko 48 20 109 94 36 58 6
- U Att vara och att inte vara 64 17 53 107 45 70 111 11 86
- V Som pip 108 33 80 29 56
- X Kan man dra 60 4 77 59 98 14 40 125
- Y Där många skjuter 9 126 68 39 25 62 89 110
- Z Förnäm slav 99 18 61 123

PSALMVÄVEN

Fyll i de ord som sökes på raderna A-Z. Motsvarande siffra i kombination med radens bokstav finns i rutfältet upptill. Flytta över bokstäverna så att den första bokstaven på rad A motsvarar A3, den andra A83 o.s.v. Den färdiga texten i rutfältet bildar en psalmvers. De första bokstäverna i raderna A-Z bildar psalmens namn.

Oftast håller sig Psalmväven till den nya psalmboken, men för att det skall vara klurigt kan det ibland hända att vi använder oss av en äldre version av någon psalm.

Rätt svar på förra psalmväven är psalm 404, vers 2-3, som börjar med orden "Från mitt trånga näste". **Vinnare** i förra Psalmväven är: **Ole Baér**, Torsholma, **Stig Gunell**, Esse och **Kerstin Westberg**, Hangö. Grattis! Prisböckerna kommer på posten.

VINN BÖCKER!

SKICKA IN!

Skicka in din lösning till Kyrkpressen, Mannerheimvägen 16 A 9, 00100 Helsingfors senast 18.10.2011.

Märk kuvertet "Mikaeli-psalmväv". Bland de rätt svaren lottar vi ut tre bokpris. Lycka till!

Psalm nr och vers i Psalmboken:

som börjar med orden

Namn & adress:

.....

TV-GUDSTJÄNST PÅ MIKAELIDAGEN

I GUDSTJÄNSTEN är Rodney Andrén kantor och Anders Lundström liturg. Foto: YLE

Ekumenisk helg i Kvevlax

Varje höst firar Kvevlax missionskyrka, Elimförsamlingen och Kvevlax församling en ekumenisk helg. I år sammanfaller helgen med firandet av Mikaelidagen och en tv-gudstjänst från Kvevlax kyrka. – I Kvevlax finns sedan gammalt ett fungerande ekumeniskt samarbete som vi gärna visar genom en tv-gudstjänst på Mikaelidagen, säger **Lucas Snellman** som svarar för tv-regin.

Inbjuden talare och predikant i tv-gudstjänsten är **Mikael Järlestrand** från Malmö. Järlestrand är en i frikyrkliga kretsar känd sångare som även medverkat i SVT:s program "Minns du sången?".

Gudstjänsten sänds söndagen den 2 oktober kl. 14 i FST5. Gudstjänsten kan ses i 30 dagar på svenska.yle.fi/arenan

kl. 11.50.
Sö 2.10 kl. 12: Knettegudstjänst, dagklubbarnas, Sandin, Wikstedt, Enlund, Kanto. Efteråt inskrivning av konfirmander.
To 6.6 kl. 10: Bön i förs.h.
Må 3.10 kl. 18.30: Syföreningen startar i Råfsbäck byagård

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ
Fr kl 19: Grillkväll för ungdomar i församlingens hemmet
Lö kl 10: Skriftskola i församlingens hemmet
Sö kl 14: Högmässa, Englund, Harri Kahlos
Ti kl 16: Junior i församlingens hemmet
On kl 7.45: Laudes
On kl 18: Alpha-kurs på Strandhyddan i Molpe. Middag, föredrag, kaffe. Tema: "Varför måste Jesus dö?" Arrangörer: Korsnäs, Petalax och Bergö församlingar.

KORSHOLM
Öppen dagklubb: fre kl 9.30 i Smedsby förs.gård
Gudstjänst för hela familjen: Mikaelidagen kl 10 i kyrkan, Bergström, Nordqvist-Källström, barnkören och Körskolorna sjunger, vinterkonfirmanderna inleder sin kyrkogång. Kyrktaxi.
Psalmåfton: sö kl 18 i församlingens, Olof Jern, medlemmar ur Kammarkören Psallite, Lars Hjerpe violon.

KVEVLAX
Ekumenisk mötesserie i Kvevlax 29.9 -2.10.
Tema: Guds rike i tiden. Gästtalare: Mikael Järlestrand, Sverige.
To kl 19: Inledningsmöte i Elim, Ingmar Rönn talar. Servering.
Fr kl 19: i Församlingens hemmet. Järlestrand talar o sjunger. Servering.
Lö kl 11: Ledarsamling i Missionskyrkan. Järlestrand, m.fl.
kl 18: Sång och musikmöte i Missionskyrkan. Järlestrand, Ichtys, m.fl. Servering.
Sö kl 12: TV-Högmässa i Kvevlax kyrka, lit. Anders Lundström, pred. Mikael Järlestrand, kantor Rodney Andrén. Ekumeniska kören. (Sänds i FST 5 kl. 14) Vi önskar att alla är på plats senast kl 11.45
UNI MISSIONSSYFÖRENING: börjar må kl 12 i böhuset.
Dagssymöte: börjar ti kl 12.30 i ds.
Pensionärsamling: on i fh, mat från kl 12.45, samling kl. 13.30. Jessica Bergström, Hanna-Maria Hakala, Pensionärskören, Lundström o Andrén.

MALAX
www.malaxforsamling.fi
Pastorskansliet: har flyttat till Kyrkhemmet 2, Snickerivägen 2.
Trallarna: startar med trallpakt "skördetider". Övningar to 29.9, 6.10 och 13.10 kl 18.15-19 i KH inför skörde-gudstjänsten 16.10 kl 10. Enkla sånger för sångintresserade i alla åldrar.
Socken: öppen fre o lö 19-24, on 18.30-21.30.
Vänstugan Socken: öppen lö 10-13, on 10-14. Kaffeservering, loppis. Välkomna!
Diakonimottagning: ti 9.30-11 i KH. Övr. tider enl. överenskommelse, diakon Patricia Strömbeck, 050-3381059.
Tvåspråkig högmässa: sö 2.10 kl 10 i kyrkan. Kyrkokören. Kyrkkaffe och öppet hus i nyrenoverade kyrkhemmet. Kyrktaxi. Tornberg, Norrback, Brunell.
Missionssyfoeringarna: startar ti 4.10 kl 13 i KH och to 6.10 kl 13 i FH. Välkommen!

PELALAX
Samling för pensionärer och daglediga: fre 30.9 kl 12.30. Gåster från Pörtom och Övermark församlingar. Björklund, Kahlos, servering, taxi
Familjemässa: sö 2.10 kl 11. Björklund, Kahlos, taxi
Syföreningen: on 5.10 kl 13 i församlingens hemmet
Alpha-kurs på Strandhyddan: onsdag 5.10 kl 18, middag 5 €.

REPLOTT
Familjegudstjänst: i Replot sö kl. 10, kyrktaxi. Glenn Kaski, Michael Wargh och barnkör.
Gudstjänst: i Björkö sö kl. 12.30. Glenn Kaski, Michael Wargh
Sånggudstjänst: i Replot kyrka sö kl. 18

Birgitta & Svante, Daniel Prost medverkar.
Musikverkstad: i Björkö skola börjar fre. 30.9 kl. 18-20.
Hjälpedarskolning: i Replot försh. ons. 28.9 kl. 15-17.
Gemensamma kyrkofullmäktige: sammanträde to. 6.10 kl 19 i Solf.

SOLF
Sångafon: lö kl. 19 i kyrkan. BirGitta Edström och Svante Bengtsson, andakt, H. Östman.
Familjemässa: sö kl. 10, H. Östman, P. Brunell, Glada toner med kompband. Utdelning av Barnens bibel åt församlingens 4-åringar. Kyrkkaffe och -saft efteråt.
Måndagssamling: må kl. 13.
Alphakurs: ti kl. 18 i fh. Nya deltagare kan ännu komma med!

VASA
TREFALDIGHETSKYRKAN
Missionslunch: lö 1.10 kl. 11.30-13.30 i stora förs. salen, Skolhusg. 28. Pris: 7€ vuxna, 3.50€ barn (4-12 år), barn under 4år gratis.
Psalmåfton: lö 1.10 kl. 18, Trefaldighetskyrkans kör, dir. Mikael Heikius, Ungdomsorkestern, dir. Monica Heikius. Andakt: Janne Hänninen.
Diakonins söndag högmässa: kl. 13, Eyvor Sandell, Siv Jern, Brändö kyrkokör, Dan Andersson, Mikael Heikius. Diakoniarb. medv. Skriv- o tecken-språkstolkning. Servering i aulan.
Morgonbön: to 6.10 kl. 9, Gunnar Särs, Dan Andersson.
BRÄNDÖ KYRKA
Sunday Service: at 1 pm.
DRAGNÄSBÄCKS KYRKA
Högmässa: sö kl. 10, Janne Hänninen, Dan Andersson.
SUNDOM KYRKA
Knettekyrka: sö kl. 10, Siv Jern, Monica Heikius, dagklubbarnas medv. 4-års kalas o utdelning av Barnens bibel.

VÖRÄ
Vörä
Familjegudstjänst: i ky sö kl. 11. Berg, Granholm. Notdragarna. Efteråt inskrivning till skriftskola.
Oravaix
Familjegudstjänst: i ky sö kl. 12. I. Klemets, Streng. Dagklubben medv. Efteråt inskrivning till skriftskola.
Missionslunch: i fh efter gudstjänsten. Pris 9€/vuxen, 4,50€/barn, barn u 7 år gratis.
Kyrkosyfoeringen: startar kl. 13 i fh.
Maxmo
Sångafon: i ky to kl. 19. BirGitta Edström och Svante Bengtsson från Sverige. Kollekt för barnhemmet.
Gudstjänst: i ky sö kl. 10. I. Klemets, Bäck.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE
To 17: Barnkören i Henriksborg, Johansson.
-18: "Kör för alla" i Henriksborg, Johansson.
-19: Karagrupp i församlingsstugan, T. Forsblom.
Fr 20: Ungdomssamling i församlingsstugan, Wikblad.
Sö 10: Familjegudstjänst, Portin, Sundqvist, Johansson. Årets skriftskola startar. Textläsare Christel Gunell, ansvarsby Överesse.
-14: Sammankomst i Punsar bönehus, Elis Snellman.
-18: Kvällspredikan i Ytteresse bönehus, Gustav Åbonde.
Må 13.30: Symöte i Henriksborg.
-19: Symöte i Henriksborg.
On 15: Symöte i Bäckby.

JAKOBSTAD
To 18: SLEF:s missionsafton i FC, Kristian Nyman.
Lö 19: Sammankomst i Pedersöre kyrka, Per Svenfelt. Arr.:stads fridsförening.
Sö 12: Familjegudstjänst i kyrkan, Krokfors, Södo, Östman, sång av församlingens barngrupper. Välsignelse av nya medarbetare.
14.30: "De äldres dag" i FC. Arr.: Äldrerådet i Jakobstad.
18: Fokus i FC, I. Mosebok, Krokfors.
Ti 13: Tisdagssamling på Station 1, Stefan Erikson.
To 13 Gudstjänst med nattvardsgång i sam:band med de äldres dag i kyrkan. Musik av Raimo & Boris. Efteråt servering i FC.

JEPPÖ
To 29.9. kl 13: Missionssyfoering i bönehuset.
Sö 2.10 Mikaelidagen kl 10: Familjegudstjänst, kyrkoherden, kantor. Trumpet:Malin Nordström. Skriftskolan inleds - konfirmanderna deltar. Alla

4-åringar kan komma och hämta sin egen "Barnens bibel" genast efter gudstjänsten. Söndagsskolans inledningsgudstjänst.
Ti 4.10 kl 17.30: Juniorstart i församlingens hemmet. Taxin startar från Funkis kl 17.
On 5.10 kl 14: Nattvardssandakt i pensionärsbostädernas matsal.
To 6.10 kl 13: Missionssyfoering i klubbo-kalen. Gåster: missionärerna Mona och Alf Wallin.

KARLEBY
Sö kl 10: Högmässa i sockenkyrkan.
Kl 11: Mikaelmässa i Mikaelnsalen. Sång av barn från Trivselsvårn och ungdomar. Anglåtställning.
Kl 18: Sånggudstjänst i Öja bykyrka. Pensionärskören, dir. John Storbacka.

KRONOBY
Barnkören: fr 13.15 i fh
Gudstjänst för stora och små: sö 11.00 (obs tiden) Ventin, Salumäe, Barnkören, Ina Strandvall, sång. Kyrkkaffe och inskrivning till skriftskolan i fh
Kvinnocafé: må 19.00 i fh. Anna Dahlbacka "Bönen"
Samtalsgruppen för män: ti 19.00 i lilla salen.
Musikleks: on 9.30 i fh.

LARSMO
Nattvard vid Sandlunden: to 29.9 kl. 18.00, Sjöblom, Wiklund.
Karagruppen: samlas vid Inremissionshemmet to 29.9 kl. 19.00. Albert Häggblom medverkar. Bastun är varm från kl. 18.00.
Ungdomssamling i Xodus: fre 30.9 kl. 19.30.
Kvinnofrukost i församlingens hemmet: lö 1.10 kl. 9.00. Tuula Vilo m.fl. medverkar.
Mikaelidagens gudstjänst: sö 2.10 kl. 10.00, Lassila, Sjöblom, Wiklund. Kyrkvård: Finnäs, Västerby. Efter gudstjänsten information för sommarskriftskolans (2012) konfirmander och föräldrar.

MUNSALA
Nätet fre: Ung Gudstjänst i Nykarleby kyrka kl 19.
Familjegudstjänst sö kl 10: i kyrkan, khden, kantorn, sång av dagklubben o tjejgruppen, hjälpedarna kyrkvårdar. Skriftskolan startar. Efteråt servering av glass o kaffe i förs.h.
On kl 9.30 Små o stora: i prästg.
- kl 13.30 Symöte: i prästg, gäst församlingens nya missionär Ingrid Jern, värddinna Gunda Nygård.
- kl 17.30 Projektören övar: onsdagar i fh.
- kl 18 Familjekväll med spårning o korvgrillning: vid prästg. Servering 1 e/ pers. Ta fickklampa med, kläder efter väder.
Diakoniloppis 14-15.10: hela o rena kläder o skor (ej saker) kan föras till prästg. el. kontakta diakoniarbetarna.

NEDERVETIL
Familjegudstjänst: sö 10, Store, Smedjebacka, sång av barn. Skriftskolan börjar, efteråt föräldrasamling i fh.
Symöte: kl 12 finska syfoeringen i fh.
Höstmöten: 7-9.10.2011.

NYKARLEBY
Fr kl 19: Ung gudstjänst i kyrkan
Sö kl 10: Familjegudstjänst, Edman, Sandvik, Ringwall, sång av barn
-kl 11: Kyrklunch i fh, (KU)
Må kl 13: Missionssyfoering i fh
-kl 18: Stick-café i Socklot bönehus. Samlias härefter varannan vecka.
- kl 19: Kenyamission i fh, Leif Eriksson
Ti kl 19: Ekumenisk lovsång och bön i Missionskyrkan
To kl 13: Samtalsgrupp för män i fh

PEDERSÖRE
Familjegudstjänst: Sö 11 (Obs tiden!) kyrkan, Barnkören, Söndagsskolbarnen, Erikson, Näse, Sandstedt-Granvik. D. Häggblom, efteråt mat i församlingens hemmet, köttbullar + mos, efteråt 7 €, 4-12 år 4 €, under 4 år gratis, max 25 €/ familj. Anmäl till maten till förs.kansliet tfn 040-3100440, sms går bra
Mikaelidagsmöte: Lö 19 Lööv bönehus, Yvonne och Julia Löf, Erikson, Sandstedt-Granvik, Lööv bönehus 80 år
Jazzkonsert: Fr 20 kyrkan, Janne Schaffer och Markus Wargh, inträde
Andakt: On 14 Pedersheim, Näse
Bönegrupp: Ti 18.30 Kyrkhemmet, Bennäs
Symöte: Ti 13.30 Bulderbackagården, Sandsund
Körövning: Fr 19 Forsby sångkör i bykyrkan
Församlingkansliet: stängt on 9-11

PURMO
To 19.30: Bibelkväll i Kyrkhemmet. Tema: Adam & Eva. Medv. Jan-Erik & Marianne. Kl 19 Mat. Anm. senast måndag tel 0403100465.
Sö 11: Familjegudstjänst i kyrkan, khden. Sång av dagklubbarnas. Anm. till skriftskolan.
14: Möte i Emaus bönehus, Bengt & Kerstin Forsblom och khden.
19.30: Kaffe och samvaro i Kyrkhemmet för alla talkoarbetare under sommarens Missionsfest. Sprid budet!
Må 13: Missionssamling i Sisbacka pensionärsbostäder.
Ti 13.30: Kenyasymöte hos Gertrud Sundstedt.

TERJÄRV
Samling för frivilliga kollektbärare: to 29.9 kl 17 förs.h.
Tillväxtgrupp: startar to 29.9 kl 19 förs.h. kontaktpers. B. Broberg tel. 040-7682696.
Församlingsresa till Bureå: Sverige 30.9-2.10. Avfärd 30.9 kl 13 förs.h.
Ungd.samling: fr 30.9 kl 19 förs.h.
Finskt möte: i kyrkan sö 2.10 kl 13. Eero Palola, O. Aivo; sång, Mariat, Ajattomat, Aarre Polso och Eeva Rättyä; kantele, Ritva Kangas, Kullervo Laasanen; kantor, S. Smedjebacka. Efteråt servering förs.h.
Gudstjänst: 2.10 kl 19 A. Store, S. Smedjebacka.
Finskt bibel- o. samtalsgr: to 6.10 kl 18, Småbönders skola, O. Aivo.

ORTODOX SÅNGKVARTETT PÅ TURNÉ

Konsert med bönetjänst

Kyrkosångkvartetten The Lavra Singers från S:t Petersburg besöker Finland 1 - 6.10. 2011. Kvartetten leds av **Denis Jurov**, bas. Övriga medlemmar är **Igor Solovjev**, första tenor, **Grigorij Zhukovskij**, andra tenor, och **Alexander Tursunov**, baryton. Konserterna hålls lö 1.10 ca 19.30 i Studium Catholicum, Helsingfors (Riddargatan 3, BA 4), sö 2.10 kl. 16 i Uspenskijkatedralen i Helsingfors, ti 4.10 kl. 18 i Tsasovnan i Lojo, on 5.10 kl. 19 i Träskända ortodoxa kyrka och to 6.10 kl 18. i Villmanstrands ortodoxa kyrka. Fri entré, programblad 10 euro.

Ser du vad det blev?

– Ritberättelse ur Bibeln

Är du redo? De ritade berättelserna väntar på dig!

17,90

Boken passar alla som umgås med barn, hemma eller jobbet.

Karin Nordbergs specialintresse är bildkonst. I arbetet med barn är leken och lekfullheten viktiga för henne och ritberättelserna är ett sätt att ge barnet utrymme och att få med barnets många sinnen under berättelsens gång.

KulturResor
RESEOR I KULTURRESOR AB

Nyår i Wien

med Svenska KulturreSOR
28/12 2011 – 2/1 2012

Wienerfilharmonikernas Nyårskonsert i Gyllene Salen på Musikverein!
Kejsarbalen på slottet Hofburg!
Festföreställning på Wiener Staatsoper med "Läderlappen", Operetten "Glada Ankan" på Volksoper
Heurigenkväll i Grinzing!
Utfärd till Wienerwald med besök i Mayerling!

Reguljärflyg från Helsingfors med Austrian Airlines / FINNAIR
4-stjärniga "Hotel Erzherzog Rainer" eller
5-stjärniga "Grand Hotel Wien" alt "SAS Radisson Hotel"

Svenska KulturreSOR Ab, Malmö
tfn + 46 40-10 35 70, info@kulturreSOR.se, www.kulturreSOR.se

MEDDELANDEN

KYRKAN I HELSINGFORS

TILLKÄNNAGIVANDE

Helsingfors kyrkliga samfällighets **gemensamma kyrkofullmäktige** sammanträder torsdagen den 13 oktober 2011 klockan 18.00 i Församlingarnas hus, Tredje linjen 22.

En förteckning över ärenden som kommer att föredras vid sammanträdet är från och med 5.10.2011 framlagd på anslagstavlor vid församlingarnas pastorsexpeditioner och hos den kyrkliga samfällighetens registratur, adress Tredje linjen 22.

Föredragningslistorna och beslutsförteckningarna kan läsas på webben: www.helsinginseura-kuntayhtyma.fi, under menyfövaltning. Föredragningslistorna publiceras ca en vecka före mötet och beslutsförteckningarna ca en vecka efter respektive möte.

Helsingfors, den 19 september 2011

Ordförande

KUNGÖRELSE

Denna kungörelse gäller på **Vasa kyrkliga samfällighets Gamla begravningsplats** och **Nya begravningsplats** belägna gravar, vilkas skötsel väsentligt försumrats och för vilka gravar den kyrkliga samfälligheten inte har uppgifter om gravrättsinnehavaren eller hans vistelseort.

Gemensamma kyrkorådet i Vasa kyrkliga samfällighet ålägger gravrättsinnehavaren att iståndsätta graven inom ett år. Ifall graven inte senast 30.9.2012 är iståndsatt, kan gemensamma kyrkorådet med stöd av 17 kap. 5 § 3 mom. i kyrkolagen förklara gravrätten förverkad. Ett meddelande om detta har även satts ut på graven vars skötsel försumrats.

En förteckning över de gravar vars skötsel försumrats finns till påseende vid samfällighetens begravningskontor i Uppståndelskapellet, Vörögatan 1, 65100 Vasa, tel. (06) 3261 471.

Vasa 31.8.2011

Gemensamma kyrkorådet

kompetens – engagemang – omsorg

MIMOSEL-grundkurs i Helsingfors

Torsdag 20.10 och 27.10 2011 kl. 10-17

Plats: Folkhälsans Seniorhus, Mannerheimvägen 97, Helsingfors

Mimosel är ett övergripande namn på Folkhälsans hälsofrämjande program för äldre. Programmet kan användas som ett verktyg i olika äldregrupper där man vill erbjuda samvaro, diskussion, balans- och minnesträning, rörelseglädje, kostråd samt information om syn- och hörselnedsättningar.

Kursen ger teori och praktiska tips för dig som vill starta och leda gruppverksamhet för seniorer.

Kursavgiften 50 euro (30 euro för Folkhälsanmedlemmar) inkluderar handledarmaterial och kaffeservering.

Närmare information och anmälan senast 11.10:

Therese Kronqvist, 050 435 0470, therese.kronqvist@folkhalsan.fi

65+coach kurs

Vill du inspirera och uppmuntra äldre till fysisk aktivitet för att förebygga fallolyckor? Välkommen på en kurs som ger tips om balans- och muskelstärkande övningar samt information om hur vi kan minska risken för att falla i hemmet.

Tisdag 8.11.2011 kl. 10-16 i Lovisa. Ingen deltagaravgift.

För anmälan kontakta Malin Grönros tfn 044 788 5971 eller malin.gronros@folkhalsan.fise också folkhalsan.fi

Hundtassar på läger

I Åbo svenska församling har man en längre tid ordnat olika sorters läger. Läger för barn, ungdomar, familjer, pensionärer, rörelsehindrade med flera. Men aldrig tidigare har man ordnat läger för hundar.

En helg i september åkte elva hundägare ut till Bergshagen på Jumo, Iniö med sammanlagt åtta hundar. På Bergshagen tog Satu och Tapani samt de två kataloniska vallhundarna Fresco och Omppu emot hundarna och hundägarna med glädje. Detta med hundläger var också lite nytt för dem.

Bland deltagarna fanns både barn och unghundar, vuxna och vuxna hundar och pensionärer och äldre hundar.

Tove Peltoniemi som till vardags är församlingssekreterare i Åbo svenska församling jobbar på fritiden som lyd-nadsinstruktör. Hennes fritidsintresse kom till sin rätt då hon höll i trådarna för hundfamiljerna. Under helgen hann alla deltagare vara med på sammanlagt tre

SAMBA TRIVDES bra på lägret. FOTO: ANNIKA NIEMELÄ

skolningstillfällen. Säl-lan har man möjlighet att få nästan privat undervisning i hundskolor, men här fick alla Toves handgripliga tips och råd om hur man ska hantera och träna sin hund.

Alla deltagare samlades till andakter i samband med morgonmål och kvällsmat. En legend om Franciskus av Assisi som tämjde en vildvarg och blev honom trofast

HUNDLÄGRET AVSLUTADES med en friluftsgudstjänst vid havet. FOTO: TOVE PELTONIEMI

kom alldeles till sin rätt i det här sammanhanget. Deltagarna fick också fundera på hur de skulle bete sig om de skulle ha hunden som sin lärare ett tag. Hur skulle det vara att alltid glatt springa mot sina familjemedlemmar då de kommer hem?

Hunden är aldrig en ersättare för en människa, men kan nog vara en medlare mellan människor. Via hunden är det lätt att börja

ett samtal, bli bekant och hitta gemenskap.

Som avslutning på hundlägret fick hundägare, hundar och några Iniöbor njuta av ett underbart soligt höstväder och tillsammans fira friluftsgudstjänst vid havet. Värdepåret bjöd sedan alla på kyrkkaffe på Bergshagen.

BIRGITTA FORSMAN

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Ung, kvinnlig skådespelare, anställd på Vasa Stadsteater, söker lägenhet i Helsingfors för längre tid. Från 1.10 eller tidigare. Hör av dig till Anna, tel.0500433893, anna@patriarc.fi

Jag är en rökfri, hälsosam 32-årig skådespelare som söker en etta eller tvåa att bo i, i Hfors. Flexibel med inflyttningsdatum, ju snabbare desto bättre. Jag berättar gärna mera, tel. 050 4419665 eller e-mail: kgummerus@hotmail.com. Kris.

Skötsam och rökfri fastanställd man önskar hyra lägenhet i Helsingfors-Vanda-Tusby trakten. Ring Peter 040 827 3052.

TILL SALU

Hisshus i Grankulla centrum, Köpingsvägen - Säljes 2 rum+kokvrå+ inglasad stor balkong. 47 m². I huset finns bastu och simbassäng, kylkällare, för-råd, mangel och torkrum. Vacker, ljus lägenhet i gott skick. Ring eller skriv: 0400871543, pamaria.linna@gmail.com.

ÄR DU KYRKVÄRD?

Söndagens texter hittar du i **Dagens Lösen 2012**.

hft 8,90

Söndagens texter, antalet ljus och liturgiska färger finner du i årskalendern **Ecclesia 2012**. Ut kommer i oktober!

hft 12,00

fontana

M • E • D • I • A

Mannerheimv. 16 A 9, 00100 HFORS
tfn (09) 612 615 30, fax (09) 612 615 55
www.fontanamedia.fi
bokhandel@fontanamedia.fi

Seniorernas friskvårdsdag 3.10.2011 i Botniahallen Stå stadigt -kampanjen kommer till Österbotten

Kl 10.30-11 Lasse Liemola sjunger på stora scenen
Kl 12.30-13.20 Stå stadigt -programmet i föreläsningssalen
* Juhani Törnroos: ta hjälp av halkskydd, att synas i trafiken
* Patrik Holmberg: Att hålla balansen
* Lasse Liemola sjunger

Utlottning av halkskydd

Reflexer

Fritt inträde

STÅ
STADIGTwww.kotitaturma.fi

Kampanjen mot hemolyckor

Lämna inte bilen åt kråkorna...

...utan återvinna den på rätt sätt. Samtidigt får du ett skrotningsintyg som innebär att ditt ansvar för fordonet upphör.

Suomen
Autokierrätyswww.suomenautokierratys.fi

INKAST PATRIK HAGMAN

Mitt gäng

IBLAND HÄNDER det att jag hamnar på ett ställe där alla ser ut som jag. Det kan handla om en konsert eller en filmvisning. Jag kan se att alla som är där lyssnar på ungefär samma musik som jag, gillar samma filmer, har ungefär samma politiska åsikter och pratar om samma böcker.

Effekten är närmast komisk, men samtidigt ställs jag inför frågan: Är det här de människor jag borde umgås med, odla kontakter med, lära känna? Jag är säker på att det skulle vara kul att utbyta spotify-länkar, leka name-droppinglekar och kanske ordna en läsecirkel med dessa människor.

Samtidigt är det inte här jag hör hemma. Mitt folk ser helt annorlunda ut. De flesta är lite äldre kvinnor (och alla vet ju att sannolikheten att träffa goda människor är störst i den kategorin). Någon har något handikapp och i vissas ögon ser man spår av långvarig kamp med inre demoner. Ofta talar någon bruten svenska. Där finns till och med en och annan barnfamilj.

Vissa av oss är lite skrytsamma, och nån bak-talar alltid andra människor. Ändå finns det ingen plats där man känner sig så välkommen och accepterad fast man har svårt att komma i tid och pojken är i trotsåldern.

Ingen lyssnar på samma musik som jag och alla aktar sig noga för att fråga något om de böcker jag läser. I stället har vi fått utveckla andra sätt att umgås. Bröd och vin, kaffe och kex. Det är så vi som folk har lärt oss att skapa gemenskap med människor som inte binds samman av samma intressen eller liknande smak. Här måste jag utveckla de sidor av mig själv som inte kommer naturligt, men i gengäld får jag höra berättelser jag inte anade att jag var intresserad av.

I jämförelse med denna gemenskap så känns umgänge med de andra äldre wannabe-hipstererna snarast som ... isolation.

Så jag tror jag fortsätter vara en sporadisk besökare i den värld där alla är mer eller mindre som jag. Hoppas ni inte misstycker, men ni är välkomna med i vårt gäng ni också!

Patrik Hagman är teolog.

"Ingen lyssnar på samma musik som jag och alla aktar sig noga för att fråga något om de böcker jag läser. I stället har vi fått utveckla andra sätt att umgås."

JÄMSTÄLLDHET

Män som Ordets födare?

Sebastian Grünbaum, nyligen prästvigd i Lutherstiftelsen, vill inte stämpas som fundamentalistisk kvinnohatare, står det i KP/37. Även om det inte är att hata kvinnor att utesluta kvinnor från prästtjänst, så är det att exkludera på ett sätt som var obekant för Jesus. Guds Ord Jesus själv föds genom en kvinna. Gudsordet i Lukas evangelium poängterar uttryckligen kvinnans självständiga förhållande till Gud i detta sammanhang. Maria har "inte haft någon man", står det. Hon är inte någon man underställd, tar inte teologisk lärdom från någon man, hon tiger inte om teologin i sitt liv, hon föder Ordet. Gud när henne och hon träder i tjänst som inkarnationens första präst.

Guds Ord upprättar kvinnor till Ordbärare genom hela Jesu livsbåge. Vi ser det i

"I hela Jesu förkunnelse är kvinnor aktiva tjänare av Ordet, trots korsdöden och efter uppståndelsen."

Jesu tillblivelse - avlad av Helig Ande. I Jesu kallelse, dop och utkorelse - det simultana mötet mellan den gravida Maria, den gravida Elisabet och de två bebisarna i kvinnornas vattenfyllda sköten och närvaron av Helig Ande där. Vi ser det i nästa möte, i floden Jordan med samma närvaro av Helig Ande. I hela Jesu förkunnelse är kvinnor aktiva tjänare av Ordet, trots korsdöden och efter uppståndelsen. Kvinnor är inte utan

orsak de första vittnena till att livet övervinner döden. Kvinnorna stannar vid Jesu sida även då de tror han är död, där män flyr, gömmer sig och tvivlar. Så kvinnor i kraft av sin könstillhörighet är väl de sista som ska uteslutas från att vara Ordets tjänare. Men hur är det med er män? Finns det till exempel något i denna omskrivna lutherstiftelseprästs könstillhörighet, uttryckligen i egenskap av man, som stöder hans överlägsna påstådda rätt att i kraft av sitt kön bli präst och föda och tjäna Ordet, vara det Maria var framom en människa som har ett kvinnokön? Vad lär oss Ordet Jesus Kristus själv?

MONIKA E PENSAR
Helsingfors

MATERIALISM

Ekonomisk tillväxt

Till synes har vi en mycket arbetsvillig och effektiv samlingsregering, trots att den består av så många partier. Budgetförslaget presenterades rekordsnabbt, även om det knappast kan sägas vara uttömmande.

En sak jag gått och grunnat på en hel del den senaste tiden är "ekonomisk tillväxt". Fortfarande finns det ekonomer, politiker och andra förståsigpåare som envisas med att tala om tillväxt fastän vi andra ser tydligt att det går åt motsatt håll. Det må sedan gälla världsekonomin, vårt eget lands ekonomi eller den enskilda individens livsvill-

kor. Man kan inte i längden låna sig ut ur en ekonomisk depression. Då går det som i Grekland, och snart ram-lar delar av västvärlden med USA i spetsen i depressions-diket varifrån de har svårt att ta sig upp. Så går det då alla vill ha "litet mera" för att citera Henry Ford.

Tiden är inne för oss alla att inse att det finns andra livsvillkor än de krasst materialistiska. Vi har mycket att lära av de svältande afrikanerna.

RAFAEL EDSTRÖM
Jakobstad

KYRKPRESSEN

Bilden slösar med spaltutrymme

Som flitig läsare av KP var det första numret av den förnyade tidningen. Behövs det verkligen två snarlika jättebilder av samma författare i bladet? Enormt slöseri med spaltutrymme, i synnerhet som de flesta redan vet hur Monika Fagerholm ser ut. "Stora bilder och lite kortare texter" är layoutredaktörens devis. Vi protesterar! Läsarna ska lättare hitta i KP och den ska vara mera lättläst, förklarar K Pasanen. Har väl aldrig varit svårt att hitta i lilla KP! Och vadå lättare att läsa - uppfattar KP plötsligt sin målgrupp som halvanalfabeter, eller?

Håller fullständigt med Thomas Rosenberg "Begränsa inte debatten!". Om kortare texter efterlyses till förmån för voluminösa bilder är KP totalt inne på fel väg. Den övriga moderniseringen finner vi som diskuterat förnyelsen vara helt ok. Ett tack till Kaj Hedman för hans kloka tankar i INKAST-kolumnen. Lycka till med tidningsarbetet och ge oss mera lässtoff och mindre bild i fortsättningen!

MARGARETA BJÖRKHOLM
Esbo

SVENSKA TV-FAVORITER TILL ANTENNHUSHÅLL endast med Maxivision

Maxivision TV-service är hela familjens underhållningspaket

Du får 7 svenska kanaler via Maxivision överallt i Finland, och SVT1 och SVT2 även i HD-format. Det hela utbudet är redan 150 tv-kanaler! TV-program kan inspelas enkelt med ett lätt tryck på knappen, t.ex. ett tiotal kanaler samtidigt.

Om du har en 2 Mb/s eller snabbare bredbandsanslutning hemma, behöver du bara en Maxivision HD-digitalbox för att kunna se på den bästa svenska tv-underhållningen. Maxivision ska ersätta din gamla marknätets digitalbox.

SPECIALERBJUDANDE

129€

Maxivision HD-digitalbox och 100 timmar av inspelningsutrymme

Beställ på www.maxivision.fi/svt

Vinn ett hemteatersystem som är värd 1000€!

SVT-WORLD 24H

ENDAST
3,00
€/mån

SVERIGE-PAKET 9,90 €/MÅN

WWW.MAXIVISION.FI/SVT

Maxivision Kundservice vardagar 9-16, 09-3508 2670, maxivision@maxisat.fi

maxivision

”Det kändes som om tidningen riktade sej till oss som har till synes vanliga liv. Jag gillade verkligen KP denna gång!”

Redaktionen tackar för både ros och ris för den nya tidningen!

FORTFARANDE NYFIKEN

Studia Generalia hösten 2011

I år har det gått 90 år sedan Samfundet Folkhälsan i svenska Finland höll sitt konstituerande möte.

Folkhälsan har alltid varit en nyfiken organisation. Vi har forskat och utvecklat, vi har reviderat och bevarat. Vi känner alltjämt samma iver att ta reda på och skapa nya koncept för att få människor att engagera sig för en bättre värld.

Under hösten presenterar vi en del av vår omfattande verksamhet under en **Studia generalia**-föreläsningsserie. Föreläsningarna ordnas torsdagar kl. 18.00–20.00 under tiden 29.9–24.11.2011. **Välkommen!**

DATUM	ORT	PLATS	ADRESS	FÖRELÄSARE	ORDFÖRANDE
29.9.2011	Jakobstad	Folkhälsan Östanlid	Östanpavägen 32, Jakobstad	Genetisk forskning – möjligheter och utmaningar/Anna-Elina Lehesjoki, professor Den reflektiva förmågan för engagemang och glädje i föräldraskapet – en hälsofrämjande faktor/ Malin von Koskull & Carita Frants, sakkunniga i familje frågor	Martin Granholm, skattmästare, Samfundet Folkhälsan
6.10.2011	Kimito	Villa Lande	Engelsbyvägen 8, Kimito	Den genetiska bakgrunden till migrän – en allmän sjukdom som påverkar livskvalitetet/Maija Wessman, forskare Återhämtning – nyckeln till god hälsa /Mikaela Wiik, sakkunnig i fysisk aktivitet och hälsa	Minna Nilsson, vice ordförande, Landskapsföreningen Folkhälsan i Åboland
13.10.2011	Åbo	Folkhälsans kvartersklubb	Auragatan 1 B, Åbo	Faktorer som påverkar skolbarns kostvanor /Eva Roos, docent Hur kan man främja goda kostvanor bland barn /Susanna Strandback, sakkunnig inom kost och hälsa	Siv Sandberg, vice ordförande, Samfundet Folkhälsan
20.10.2011	Närpes	Närpes vuxeninstituts auditorium	Vasavägen 764, Yttermark	Att skapa mening och sammanhang i ungdomars liv /Maria Leppäkari, forskare Tonårspolikliniken – en hjälp att se möjligheterna /Barbro Kloof, omsorgschef	Bernhard Berglund, ordförande, Landskapsföreningen Folkhälsan i Österbotten
27.10.2011	Helsingfors	Folkhälsans seniorhus, föreläsningssalen	Mannerheimvägen 97, Helsingfors	Riktlinjer för att röra på sig – dröm eller fungerande verklighet? /Anna Bertills, vd Statiner – nytta och biverkningar /Matti J. Tikkanen, professor Metabolt syndrom – vad kan vi göra /Carol Forsblom, forskare	Mats Brommels, ordförande, Samfundet Folkhälsan
3.11.2011	Raseborg	Västra Nylands Folkhögskola, auditoriet	Pumpviken 3, Karis	Äldres hälsofrämjande – det kan vi, eller ...? /Mima Cattan, professor Hälsofrämjande äldreomsorg – hur ser vardagen ut? /Kira Exell-Paakki, äldreomsorgschef	Henrik Aminoff, ordförande, Landskapsföreningen Folkhälsan i Nyland
10.11.2011	Korsholm	Folkhälsans hus	Niklasvägen 1, Korsholm	Programmeras vår hälsa redan under fosterstadiet /Johan Eriksson, professor Välbefinnande i arbetslivet /Andrei Ianchine, rehabiliteringschef	Matti Klockars, ordförande, Folkhälsans förbund
17.11.2011	Mariehamn	Folkhälsans allaktivitetshus, Café Vreten	Skeppargatan 11, Mariehamn	Den biologiska bakgrunden till läs- och skrivsvårigheter /Juha Kere, professor Mobbningsförebyggande arbete /Gun Andersson, avdelningschef	K-G Eriksson, ordförande, Landskapsföreningen Folkhälsan på Åland
24.11.2011	Lovisa	Lovisa gymnasium	Brandensteinsgatan 27 A, Lovisa	Människans bästa vän i genforskningen /Hannes Lohi, professor Utvecklingsprojekt Familjerum /Diana Cavonius, projektledare	Gun-Britt Backman, vice ordförande, Folkhälsans förbund

En kringresande predikant vill sända ett brev hem och en ung man visar honom vägen till stadens postkontor. – Tack så mycket för hjälpen, säger predikanten. Om du kommer till kyrkan i kväll så får du höra mig berätta om hur man kommer till himlen. – Jag tror inte det, sa pojken, du hittar ju inte ens till posten.

kuriren
–tidningen för Dig!

Prenumerera på den allt mer populära finlandssvenska veckotidningen Kuriren. På ett år har läsekretsen ökat med **25%** och är nu uppe i **50.000!**

VI LOTTAR UT TRE PAR HACKMAN KASTRULLER

Prenumerera och delta i utlottningen

Nu har du möjlighet att vinna ett par kastruller av hög klass. Kuriren lottar ut tre par kastruller med glaslock av märket **Hackman Matador**. Kastrullerna är 2,5 och 4 liter och har ett sammanlagt värde på cirka **135 euro**.

JA TACK!

- JAG VILL PRENUMERERA PÅ KURIREN
- för resten av år 2011 och hela året 2012 för 66 € (inom Norden)
 - Tre (3) provnummer för endast 12 euro.
 - Ett halvt år för endast 35 euro.

- JAG DELTAR I UTLOTTNINGEN AV TRE PAR HACKMAN MATADOR KASTRULLER (värde ca 135 euro/par)

SÄND KURIREN TILL:

NAMN _____

ADRESS _____

_____ TEL/MOB. _____

SÄND RÄKNINGEN TILL:

NAMN _____

ADRESS _____

_____ TEL/MOB. _____

Nej tack, jag vill inte prenumerera på Kuriren. Jag deltar endast i utlottningen av Hackman Matador kastrullerna. Jag returnerar beställnings- och utlovningsblanketten försedd med ett 1-klass frimärke till adressen Kuriren, PB 12, 65101 VASA (var snäll och stryk över den färdigtryckta adressen på kupongen och skriv in den nya under).

Erbjudandet gäller till den 30.11.2011

Kan sändas ofrankerat inom Norden Kuriren betalar portot

kuriren

PB 12
SVARFÖRSÄNDELSE
KOD 5005430
65103 VASA